

Ingyenmelléklet: „A sertéshus feldolgozása és eltartása.“

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 2. szám.

Január hó 8.

A kisemberek érdekeiért szállott sikra a Faluszövetség közgyűlése

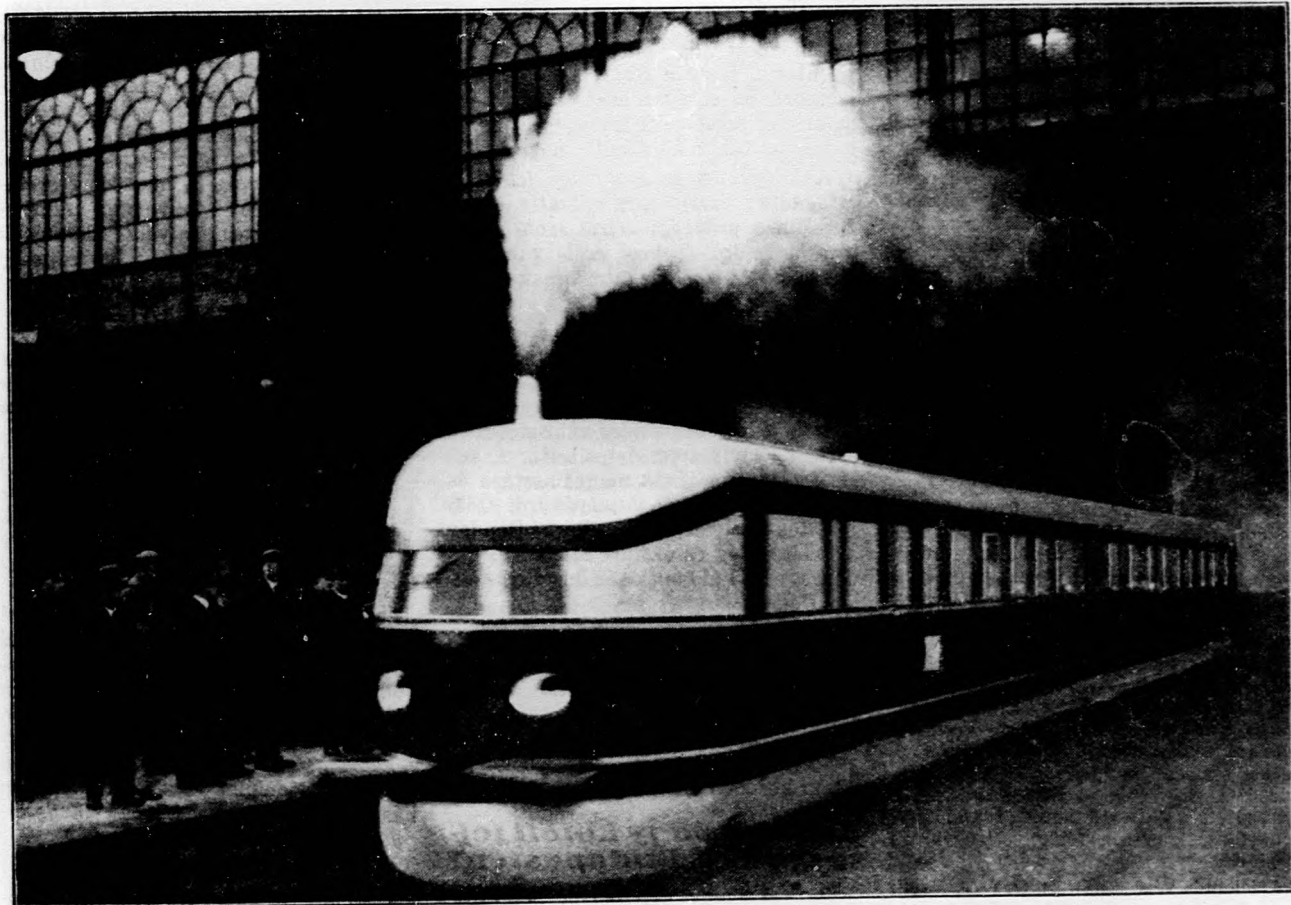
Mult évi december hó 31-én zajlott le a „Falu“ Országos Földművelésügyi Szövetség rendes évi közgyűlése Budapesten, a Szövetség székházában.

Mayer János elnöki megnyitója

Elnöki megnyitó beszédet Mayer János ny. miniszter mondott. Rámutatott a világszerte hosszú idő óta

uralkodó rendellenes állapotokra, melyek a magyar falusi társadalom életében is megrázkódtatásokat idéztek elő. Az alacsony terményárak, a munka hiánya és értéktelensége, az életszínvonal rohamos sülyedése, a társadalmi osztályok közötti feszültség és a nyomor: mindezek a jelenségek a falusi nép érdekvédelmi szervezeteit, így a Faluszövetséget is, nehéz hely-

zetbe juttatták. A mindennapiért vívott ádáz küzdelem egyrészt fásulttá tette az embereket, másrészt megváltoztatta a közgondolkodást. Az elmúlt két év alatt különös gondot kellett a Szövetségnek fordítani arra, hogy ellensúlyozza azt a lélekmérgezést, melyet a bolsevista agitáció terjeszt a nép körében. Rendkívül sajnálatos azonban, hogy a Szövetség egyre

A legújabb német sinautó, melyet óránként 150 kilométeres sebességgel járatnak.

A napokban indították el első útjára a legújabb német közlekedési eszközt, mely az ottani gyorsvonatoknál óránként 50 kilométerrel gyorsabban halad. Ez a sinautó a Budapest—Győr, vagy Budapest—Kisujszállás közötti 150 kilométeres utszakaszt 1 óra alatt tenné meg.

gyengülő anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy ezt a nagyfontosságú munkát szélesebb alapon folytathassa. Befejezésül hangsúlyozta, hogy a Szövetségnek — a fokozottabb igények kielégítése végett — továbbra is szüksége van arra a támogatásra, melyet különösen egyes vidéki szervezetei részéről a múltban oly jólesően élvezett. Nemcsak anyagi támogatásról van szó, hanem legfőképpen hűségéről a faluszövetségi gondolat iránt. Felhívja tehát a magyar falvak társadalmát, hogy a megpróbáltatások ellenére se hagyja félrevezetni magát, hanem tartson ki mozgalmunk mellett a biztosan elkövetkező szebb jövő reményében.

Ezután kegyeletes szavakkal elbucszította a Szövetség halottjait: Vass József díszelnököt, Meskó Pál alapítótagot, Grabovszky Miklós, Bárány Sándor, Csontos Imre, Gaal Gaston, Németh József és Csák Károly választmányi tagokat, majd kezdetét vette a napirend letárgyalása.

Két esztendő munkája

Elsőnek az igazgatói jelentés felolvasása került sorra. A terjedelmes jelentés legfontosabb adatai a következők: Az 1930—32. években 64 községben alakult meg fiókszervezet. Két év alatt a Szövetség központi tisztviselői 379 napon szüreltek ki vidékre fiókszövetségek látogatása, járási tiszti értekezleteken való részvétel, gazdasági előadások tartása, a bolsevista aknamunka ellensúlyozása, a mezőgazdasági munkások helyzetére és a telepítésre vonatkozó adatgyűjtés és falunapok rendezése céljából. A Szövetség központja az 1930—31. években behatóan foglalkozott a szegedi kisbirtok helyzetével. A kezdeményezés eredménye az lett, hogy Szeged városa a haszonbérletet általában 40 százalékkal mérsékelte. A Szövetség hatékonyan közreműködött a földreformföldesek terheinek csökkentésében. A pestkörnyéki falvak tejtermelőinek és tejkereskedőinek érdekeit a Szövetség állandóan védelemben részesítette. A Dunavölgyi-esetorna ártéri járulékaiknak felfüggesztése mellett a Szövetség két ízben is állást foglalt. Előterjesztést tett a kormánytényezőkhöz a vármegyék és járások és egyes községek bizonyos területeinek más megyék területéhez való csatolása miatt. A vadkarak ügyének végleges és megnyugtató megoldását erőteljesen szorgalmazta. A központ számos községben háziipari tanfolyamot szervezett; elősegítette a baromfitenyésztés és quimőlestermelés megszervezésére irányuló törekvéseket; belekapcsolódott a hatóságok nyomormentítő akciójába; folytatta népművelő munkáját; a női osztály inszpenyhitő, falusi nőnevelő és csecsemőgondozó tevékenységet fejtett ki; a Szövetség támogatásával felépült nyolc népház és a Szövetség közbenjárására 49 fiókszövetség 90—110 kötetből álló népkönyvtárat kapott a földművelésügyi minisztériótól.

A jelentés végül említést tesz „A Falu” havi folyóirat megszüntetéséről, a tagdíjakról, tagok létszámáról, a Szövetség által felnyolított kiegészítő állásáról; a tisztviselőkarban történt létszámaz-

tásról, a fizetések csökkentéséről és a személyi változásokról.

Gömbös Gyula miniszterelnök a szövetség fővédnöke

Az igazgatói jelentéshez elsőnek Baross Endre dr. szólott, aki teljes elismeréssel fejezte ki a Szövetség iránt nehéz körülmények között kifejtett munkásságáért, majd kérte, hogy a vadkarak megtérítésére irányuló akció során különös gond fordítassék a vadászok által okozott károkról, melyet a mai rendelkezések kivészenek a kártérítési kötelezettség alól. Kussbach Ferenc dr. ugyancsak legteljesebb köszönetét fejezte ki a vezetőség iránt. Ugy érzi, hogy ma, amikor ég a falu háza, még fokozottabb tevékenységet kell kifejteni. A falvak lakóinak végre rá kell eszmélniük arra, hogy a किसान összejövésének és az apró erők összekovácsolásának végre elérkezett a tizenkettedik órája. Tényleges érdekvédelmi szervezkedést kell megindítani és erős harcot a szélsőségek ellen, melyek a haza, vallás és becsület útjáról akarják eltéríteni a népet. Végül arra hívta fel a fiókszervezetek és tagegyesületek figyelmét, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel támogassák a Szövetség hivatalos lapját: a „Vasárnap”-ot.

Ezután Mayer János elnök köszönetet mondott az elismerésért és bejelentette, hogy a Szövetség tavaszra nagyarányú seregszemlét tervez, hogy az ország színe előtt tanúsítsa, milyen hatalmas tábor áll a háta mögött. A közgyűlés az igazgatói jelentést elfogadta; majd meghallgatta és elfogadta a székházvetélről szóló jelentést, az előző évekről szóló zárszámadásokat és az igazgatóságának a felmentvényt megadta.

Ezután Mayer János elnök indítványára a közgyűlés Gömbös Gyula miniszterelnököt, mint a nemzeti összefogás vezérét, egyhangú lelkesedéssel a Szövetség fővédnökévé választotta és erről öt táviratban értesítette. A választmány tagjainak megválasztása és a néhai Meskó Pál-alapítványról szóló jelentés felolvasása után Szabó Sándor alelnök meleg és őszinte szavakkal hódolt Meskó Pál emléke és önzetlen szelleme előtt.

A Vasárnap átvételéről és a Szövetség kiadásában való megjelenítéséről szóló jelentés felolvasása után a pestkörnyéki tejtermelők és tejárusok ügye került szőnyegre, melynek tárgyalását a Szövetség december hó 23-án kezdte meg.

Szabad vagy kötött tejforgalom Budapesten?

Baross Endre dr. szerint nem szabad tejforgalomra, hanem szabályozott tejforgalomra van szükség. A most érvényben lévő rendeletet igazságt-

lannak tartja. Bonyhádön és vidékén például a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tevéallalata uralkodik korlátlatlanul, másnak tejkereskedéssel foglalkozni nem szabad.

Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, kifejtette, hogy szabad tejforgalom esetén a fővárosban értékesülő tej ára az ugynevezett ipari tej szintjére süllyedne. A tejtermelés válását a megnövekedett termelés és a csökkent kereslet okozza. A pestkörnyéki termelők sérelmeit oly módon kell orvosolni, hogy a fővárosba behozható tejmennyiség kontingentálása (megszabása) maradjon a régi, de a kistermelők szabadon adhatják el a tejet régi vevőiknek. Végül a szövetségi tejtérítés elönceit hangsúlyozta.

Szántay Sándor (Szentmártonkátá) 127 család nevében azt kifogásolta, hogy tejigazolányt az apa után a fiu nem kaphat. Bár az árkiegészítő-alap számára fizetendő literenkénti 2 fillér ellen nincs észrevételük, mégis nehezényezik, hogy a hátralékosoktól egyszerre követelik a teljes összeget; adjanak méltányos halasztást és ne vegyék el az igazolványt, ha nem tud egyszerre fizetni az illető.

Kussbach Ferenc dr. a tejforgalom teljes szabadsága mellett tört lándzsát. A pestkörnyéki termelők számolnak azzal, hogy teljes szabadság esetén az árak lemorzsolódnak — ezeket ma ugyanis csak a kartel tartja — de azt reméli, hogy az olesőbb tejár mellett Budapest tejfogyasztása emelkedni fog. Az árkiegészítő alap megteremtése — szerinte — egyoldalú intézkedés volt. A pestkörnyéki községek szabadversenyt kívánnak, még pedig ellenőrzéssel. Végül éles szavakkal mutatott rá arra, hogy Budapest határainál valóságos embervadászat folyik a tejvizsgálatok kapcsán. Ha csak egy félliternel többet találnak az engedélyezettnél a hatóságok közegek, a teljes mennyiséget elkobozzák.

Szücs István (Szentmártonkátá) megkapó szavakkal adott képet a pestkörnyéki tejtermelők hangulatáról. Egzisztenciájukat látják fenyegetve akkor, ha március elseje után nem árusíthatják vevőiknek közvetlenül a tejet. Természeti csapások ellen védekezni lehet — mondotta — emberek által csinált rendeletek hibái azonban orvosolhatók. Kéri a Szövetséget, karolja fel nagy ügyüket és akadályozza meg, hogy elvegyék tőlük a jogot és az életlehetőséget. De ne csak a tejgyűben nyujtsjon védelmet a Szövetség, hanem hasson oda, hogy általában meggyógyítsák a किसान fájdalomát.

Karai Kálmán (Szentmártonkátá) azt mondotta, hogy ha megvonják tőlük a tejszállítási jogot, akkor só nélkül fogják enni a levest, mert eddig csak a tejből pénzelték. Adóra is ebből

telik. Végül a törpebirtokos-osztály erőteljes védelmét sürgette.

Két új akció kisémberek érdekében

Mayer János elnök, a vitát berekesztve, ismételt hangsúlyozta, hogy a Szövetség mindenütt és mindenben a kisémberek érdekeit képviseli, a falusi polgárok tehát a Szövetségben teljes védelmet és támogatást kapnak. Meggyőződése szerint azonban a tej szabad forgalmának visszaállítása nem vezet sikerre, mert ez a tejárak letörésére vezet. Végül bejelentette, hogy a Faluszövetség abból a célból, hogy a budapesti tejpiac rendezése tárgyában egyöntetű állásfoglalást teremtsen, január hó 9-én, hétfőn, délelőtt 10 órakor székházában értekezletet tart, melyre meghívja a fővároskörnyéki tejtermelők és tejárusok kiküldöttjeit.

Mayer János ezután a közgyűlést bekezesztette, mire a hallgatóság az elnököt éltetve széteszlott.

*

Itt adjuk hírül, hogy a Faluszövetség január hó 17-én, kedden, délelőtt 10 órakor, a budapesti nagyvásárcsarnokkal kapcsolatos és a fővároskörnyéki kistermelőket létérdekükben támadó legújabb piacrendészeti rendelkezések megváltoztatása ügyében is értekezletet tart.

(m. e.)

BELPOLITIKA

Még mindig a szenvedélyek uralkodnak a nemzetek között

Az új esztendő küszöbén a Budapesti székelő diplomáciai kar testületileg üdvözölte Horthy Miklós Kormányzó Urat, aki a pápai nuncius üdvözlő beszédére válaszolva azokról a kegyetlen megpróbáltatásokról emlékezett meg, amelyeken Magyarország az elmúlt esztendőben keresztül ment. A Kormányzó Ur megállapította, hogy még mindig szenvedélyek uralkodnak a nemzetek között s az egymásra utaltság és az együvértartozás érzése még nem gyűrte le az önzést, pedig a gazdasági válság csak minden nép között együttműködésével küzdhető le. Magyarország szívesen működik közre az együttműködés megteremtésében egészen addig, amíg saját biztonságának jogos védelme megengedi.

Kormányprogram ujesztendőre

Gömbös Gyula miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot adott az ujesztendő alkalmából. Megállapítja, hogy a legfontosabb követelmény: a teljes egységre való hajlam a nemzetben ma már megvan és a bizalom helyreállott a tőke és a munka között. A külföld-

nek meg kell értenie, hogy Magyarország élni akar és már készen vannak azok a javaslatok, amelyek meg fogják indítani nálunk a munka folyamatát. Nyugodt, rendszeres munkát akar végezni és türelmetlen bírálatokkal nem hagyja magát zavartatni. Magyarországon nagyjában már nincsenek is meg a társadalmi válaszfalak és aki a közéletet figyeli, már régen megállapíthatta, hogy nálunk teljes demokrácia érvényesül. Ami a külpolitikát illeti, Magyarország a béke szolgálatával akarja nemzeti törekvéseit megvalósítani. A kereskedelmi szerződések alkalmasak arra, hogy megindítsák a gazdasági élet vérkeringését. Ezen az uton munkálkodni: ez lesz a kormány 1933. évi programja.

Öt esemény néhány sorban

Még a karácsonyi ünnepek előtt megindultak a magyar és a román kormány között az árucsereforgalomra vonatkozó tárgyalások, amelyek már eredményre is vezettek. A megegyezés január és február hónapokra szabályozza a román eredetű túzifa és fűrészáru behozatalt Magyarországra.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés megkötése alkalmából az osztrák köztársaság elnöke Gömbös Gyula miniszterelnöknek, Fabinyi Tihamér és Kállay Miklós minisztereknek a nagy arany diszjelvényt adományozta.

A Prónay György báró lemondásával megüresedett megyaszóki kerületben január hó 8-án lesz a képviselőválasztás, amelyen Serényi László gróf fővárosi képviselő, a Magyarországi Lajka nemzeti radikális párti programmal lépnek fel.

A Magyarországi Tanítótestületek Országos Szövetségének nagygyűlésén Gömbös Gyula miniszterelnök is felszólalt és a tanítói hivatás nagy jelentőségéről mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy a tanítósnak, mely a jövő nemzedéket kell, hogy hazafias érzésben nevelje, olyan anyagi helyzetet kell biztosítani, amely a tanítót feladatának zavartalan betöltésére képesíti. Hóman Bálint kultuszminiszter bejelentette, hogy hivatalba lépése óta 177 segédtanító kinevezését tervezi. Arra törekszik, hogy a sok sérelmet okozó természetbeni járandóságokat megszüntesse.

Bethlen István gróf január hó folyamán több előadást óhajtatani Németországban. Az előadássorozat címe: Magyarország az új Európában.

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest,

D., Báltfory-u. 24. szám alatt van.

Farsangra

elsőrangú hangszer

vásároljon a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51 sz. díjmentes árjegyzékemet

A Szücs Istvánok magyar szíve...

Lapunk más helyén közlünk beszámolót a „Faluszövetség” közgyűléséről, melyen felszólalt Szücs István szentmártonkátai falusi polgár is. Szücs István oly talpraesetten, okosan, annyi készséggel és hévvel adott kifejezést a falusi kisémberek fájdalmának és kívánságainak, hogy a hallgatóság a megkapó beszéd után öszinte és lelkes tapsal ünnepelte.

Szücs István elmondotta azt is, hogy „két budapesti gyermek könnyeit nem állhatva”, mindennap két félliter tejet ad egy rossz sorsban élő családnak; három hónapja nem látok tőlük egy fillért sem és reménye sincs arra, hogy valaha is viszontlássa a tej pénzbeli ellenértékét. „Magyar emberhez magyar szívem van!” — ezzel a felkiáltással indokolta meg Szücs István tettét.

Szücs István és társai — mert tudomásunk van róla, hogy Szücs Istvánon kívül mások is gyakorolják a jótékonyagnak ezt a szép fajtáját — megmutatták, hol kell keresni a legigazabb szívet és a legnagyobb áldozatkészséget. Akinek sok van és a sokból másnak ad, kalapot előtte. De akinek alig van és ebből juttat másnak, annak mélyenérző szíve van és nincs olyan és annyi köszönet, mely ne lehetne az övé.

De a Szücs Istvánok reátereik a figyelmet arra is, hogy a pestkörnyéki kistermelőket méltatlanul éri a fővárosi hatóságok részéről a sokfajta vegzatura, ridegség, megértéshiány és egyszerű semmibevevése annak, hogy — édes Istenem! — 1933-at írunk és már a szájunk széléig ér a válság gyilkos árja.

A mai idők értelmes, tájékozott, olvasott és józan Szücs Istvánjai más bánásmódot érdemelnek, egészen mást... (m.)

**Gáncs is, köszönet is
Tyler urnak...**

Multheti számunkban ismertettük a Népszövetség budapesti megbízottjának, Tyler (ejtsd: tájler) urnak legújabb jelentését hazánk pénzügyi helyzetéről. A jelentés nagymértékben foglalkoztatja a közvéleményt, hiszen senki sincs, akinek elevenébe ne vágna, ha megfogadnók az idegen ur valamennyi jótanácsát.

Tyler ur ugyanis azt kívánja, hogy az állami kiadásokat továbbra is „erélyesen” csökkentse a kormány. Semmi kétség, akad még bőven hely és alkalom, ahol takarékoskodni lehet, de — bocsánatot kérünk — a kiadások „erélyes” csökkentése újabb emberrajok elbocsátásával, a megmaradók fizetésének leszállításával, kevesebb munkaalkalommal: egyszóval a munkanélküliek seregének szaporításával, a vásárlóképesség mesterséges leszorításával, végső eredményben pedig a mezőgazdasági terményárak további süllyedésével járna... Tyler ur, akinek az a nem tulságosan örömteljes feladat jutott osztályrészül, hogy hazánk külföldi hitelezőinek érdekeit szemmel tartsa, éppen a hitelezők érdekében sokkal okosabban tenné, ha azt ajánlaná a hitelező országok kormányainak: állítsátok vissza a csonkaország régi határait, akkor aztán nincs mit féltetni a pénztéket...

De legyünk tárgyilagosak, Tyler urat — köszönet is illeti. Jelentésében ugyanis kemény megállapításokat tett a mezőgazdasági és az ipari termékek árkülönbségéről és kereken kimondja, hogy „ez a kóros állapot a kartelek árdiktatúrájára vezethető vissza”. A kartelek — most az egyszer — nem is hazai kéztől,

hanem egy előkelő, súlyoszarvu idegen urtól kaptak hatalmas legyintést. Tyler urat a kezejárásáért nemcsak köszönet, hanem taps is illeti... (m)

Reviziót!

Budapestben, karácsony után, francia újságírók jártak. A magyar külügyi társaság előadó-estét rendezett a tiszteletükre. A kitűnő magyar fejtegetések meghallgatása után felszólalt egy Souchon nevű francia újságíró, aki valamennyiük nevében kijelentette, hogy téves az a hiedelem, mint-ha Franciaországban ma már nem volnának kellően tájékozva Magyarország földrajzi és középeurópai jelentőségéről. Franciaország ezer éven át jó viszonyban volt Magyarországgal és ma is a legjobb akarattal van a gyönyörű ország iránt, amint azt többek között tanusított azzal is, hogy számos esetben közbenjárt Magyarország érdekében gazdasági tekintetben is. A francia és magyar nép között ma erős a rokonszenv és kell, hogy minden félreértés elsimuljon és el is fog simulni, mert mindkét nép rendkívül sokat szenvedett a szabadságért és az igazságért való emberfeletti küzdelmében.

Párisban, a francia fővárosban, székelt az ugynevezett emberi jogok ligája. Ez az egyesület, melynek tagjai számos nemzetből rekrutálódnak, legutóbb nagygyűlést tartott és magáévá tette a békeszerződések revíziójának elvét, mert a békeszerződések az ókori: „Jaj a legyőzötteknek!” szellemében készültek.

Mac Guigan reginai (Kanada) érsek a múlt esztendő októberében Magyarországon járt. Visszatérve hazájába meglátogatta a Reginában élő magyarokat és beszámolt nekik itteni tapasztalatairól. Beszéde során hangsúlyozta, hogy a Magyarországon töltött három nap életében kitérülhetetlen emlék marad és kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy egy ilyen nemzet nem veszhethet el, mert a világ kénytelen belátni, hogy Magyarországot megcsonkítva hagyni nem lehet.

Mussolini olasz miniszterelnök, hazánk nagysúlyu barátja, legutóbb ismét leszögezte, hogy az elmúlt évek politikájával való teljes szakítás nélkül — beleértve az igazságtalan békekötések megváltoztatását is, — Európa elkerülhetetlenül a teljes összeomlás esztendejéhez érkeznék el.

VILÁGKRÓNIKA

A kisantant a nagyhatalmak segítségét keresi a békerevizio törökvések ellen.

A revíziós törekvésektől megijedt kisantant nem mulasztotta el, hogy az újévi ünnepeket fel ne használja revízióellenes nyilatkozatokra. Előljárt ebben Románia és Csehország külügyminisztere, sőt Titulescu, az oláh külügyminiszter, odáig megy, hogy Genfben az összes hatalmak között egységes állásfoglalást akar létrehozni a revízió ellen, a békeszerződések érinthetetlen ségének biztosítására. Nagyon idegesítik Titulescut a fegyverkezési egyenjogúság kimondásával kapcsolatos revíziós törekvések, most tehát külön revízióellenes blokkot akar létrehozni.

Csehország külügyminisztere, Benes, is nyilatkozott az új esztendő alkalmával és kijelentette, hogy a revíziós törekvések megvalósíthatatlanok és csak a szomszédokkal való meggyezést akadályozzák. A kisantant, szerinte, elég erősnek érzi magát arra, hogy mindennel szembeszálljon, ami a mai állapotokat meg akarná bolygatni.

Azonban maguk a csehek is érzik, hogy baj van az összetakolt országokkal. A csehszlovák állam egyik megteremtője: Kramarz Károly újévi cikkében kijelentette, hogy a csehek mindig békebarátok voltak, mint ahogy nem is lehetnek mások a magyarokkal és a németekkel való szomszedságuk miatt, akikből már annyian vannak országukban, hogy nem igen hajlandók még inkább növelni létszámukat. Az egyik magyar nemzeti párti szenátor, Füssy, egyik beszédében pedig rábizonyította a csehekre, hogy milyen rettenetes játékot üznek azáltal, hogy kol-dusokká akarják tenni a kisebbségi magyarokat, hogy azután jó, engedelmes cseheket csináljanak belőlük. Ideje volna, hogy Csehország leüljön szomszédaival a békés tárgyalasztalhoz, mert szomszédai miatt ma hatalmas hadsereget kénytelen fenntartani.

Hírek Angliából és Németországból

György angol király karácsonyi rádió-szózatában arról beszélt, hogy a jövő még sokkal súlyosabb megpróbáltatásokat rejt az angol nép számára. Az angol miniszterelnök újévi nyilatkozatában ugyancsak a válság kimélyüléséről szólt, de hozzátette, hogy Anglia helyes uton halad előre.

Megemlékeztünk már arról, hogy Anglia hozzájárult az Ausztriának nyújtandó kölcsönhöz. A kölcsön folyósításának legnehezebb része: Franciaország jóváhagyása, azonban még hátra volt. Végül mégis megszavazta a francia kamara (képviselőház) a kölcsönt, annak a döntő érvnek engedve, hogy a kölcsön megadásával Ausztriának Németországhoz való csatlakozását sikerül elhárítani.

Paul Boncour,

a francia nemzet miniszterelnöke és külügyminisztere.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer Igmándi keserűvíze

hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb flynemű ásványvize. Rendszerint már kis adag: ¼ vagy ½ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

Legfontosabb tennivaló:

Ki kell emelni a falusi kisember mai sorsából!

Biharmegyében, a mult század végén lecsapolt Ecsedi láp szélén fekszik Szerep, jellegzetes munkásközség, 9737 kat. hold területtel. Itt a földreform előtt 3 nagybirtok 8492 kat. holdat foglalt el. A vagyonváltság és a földreform 1906 holddal kisebbitette meg a nagybirtok területét, de az még ma is a község határának több, mint a felét, — 6576 kat. holdat — teszi ki. A többi tulajdonos 5 holdon aluli törpebirtok, míg a 10 hold körüli kisbirtok aránylag igen csekély számmal van képviselve.

A földek, különösen az uradalmiak és a belőlük leválasztott vagyonváltság, illetőleg a földreform céljaira megváltott területek, jó minőségűek, ezek azonban a községtől 5—10 km távolságra fekszenek és a talajvíz nagy ingadozásai miatt nem is biztos termésűek. A lakosság, eltekintve a csekélyszámu kiscgazda rétegtől, tulajdonosok az uradalmakból él, illetőleg élne, ha azok számukra kellő munkalehetőséget biztosítanának. Ez a község összetételénél fogva alkalmas arra, hogy az ott élő mezőgazdasági munkás, cseléd és kisbirtokos helyzetét összehasonlítás céljából tanulmányozás tárgyává tegyék.

A kisbirtokos

Vegyünk egy átlagos kisbirtokost, akinek 5 hold saját földjén kívül 4 hold 1000 négyszögöl földreformföldje, 1 hold 800 négyszögöl kishaszonbérlete és 1 kis családi háza van. Gazdasági felszerelése 2 lóbol, 1 tehénből és 2 sertésből áll. A gabona-termés a rozsdakár miatt nagyon gyenge volt és 5 kat. holdon alig adott 30 métermáza különböző magot; a buza minősége annyira rossz, hogy eladni nem is igen lehet. A gyenge buzatermést nem kárpótolta a jólsikerült tengetermés, amelynek hozama ugyan az átlagon felül volt, ára azonban ma lemorzsolva mázsánként 3.50 pengő.

Az állattenyésztés sem sikerült, mert a sertésvész megsemmisítette majdnem az egész sertésállományt s csak egy pár darabot hagyott meg hirmondónak. Ennek a kiscgazdának ezidei adóelőírása 180 pengőt tett ki, ehhez járult 162 pengő hátralék, azonkívül a másfélhold föld hasznóbére és a 4 hold földreformföld használati díja, amelynek együttes összege körülbelül 100 pengőre rug. Terményei eladásából mindössze 75.90 pengőt tudott fizetni, amelyből azonban csak 47.18 pengőt számoltak el a közszolgáltatások tökéösszegébe, a többi késedelmi kamatra ment.

Az év elején kaptak a községtől ugynevezett inségbuzát	210 mm
Aratással kerestek búzát	6.— „
Aratással kerestek árpát	2.— „
Termett a földreformos földön buza	4.50 „
Termett a földreformos földön tengeri 20 zsák	8.— „

ezenkívül aratás után mintegy három hétig tartó cukorrépa kiásással kerestek a hosszuháti bérgazdaságban napi ellátás mellett összesen 15 pengőt. Az asszony a sok gyermek mellett a juttatott földön lévő és az aratás után kapott harmados földön termelt kukorica kapálásán kívül napszámmunkát vállalni nem tudott és csak annyit tehetett, hogy a református egyháznak

A Faksz-kölesön törlesztése	111.— P
2 hold földreformföld használati díja	31.65 „
A 2 hold föld előző évekből fennmaradt 160 pengős vételár-részlet hátralékának 10 évre elosztott részlete	15.80 „
Rokkautadó	0.20 „
Betegápolási pótdadó	2.06 „
Utadó	2.68 „
Községi pótdadó	3.82 „
Vármegyei pótdadó	7.05 „
Kéményseprési díj	2.88 „
Közmunkaváltság	8.— „
Mezőgazdasági kamarai illeték	0.18 „
Vizszabályozási járulék	8.03 „
Egyházi adó	2.— „
Osszesen:	195.35 P

Van még a házépítéssel kapcsolatban a Hitelszövetkezet-nél 130 pengős személyi tartozása, amelynek kamata 10.— P

A mezőgazdasági munkás

Vizsgáljuk meg most egy 7 gyermekes mezőgazdasági munkásember viszonyait, aki 2 hold vagyonváltságföldet kapott az államtól és házat 1500 pengős Faksz-kölesből építtette fel. Egész állatállománya 20 darab baromfiból áll. A két nagyobbik leány házieselédnek szegődött el, a többi gyerek 10 éven aluli, így tehát a család a szülők keresetére, illetőleg a 2 hold föld hozadékára, van utalva.

A család bevételei a következőkben adódtak az 1932-ik esztendőben:

dolgozta le a 6.28 pengős adóhátralékot.

A család bevétele tehát pénzre átszámítva — a cselédként szolgáló leányok segítségével együtt — 1932-ben 262 pengőt tett ki. A családfő aratási, cséplési és napszámmunkában összesen 84 napot dolgozott.

Ezzel szemben pénzbeli szolgáltatásai a következők lettek volna:

A bevételek és kiadások összehasonlításából kitűnik, hogy ha ez a munkáscsalád, amelynek viszonyai Szerep községben az átlagnak felelnek meg, minden fizetési kötelezettségének eleget tett volna, összes természetbeni keresményének pénzzététele után a héttagú család fenntartására egész évre mindössze 57 pengő, vagyis naponként 17 fillér állt volna rendelkezésére.

Mit csinált tehát? Gyermekei és a saját szájából eladta a néhány méter-mázsa tengerit, amelynek árából a vagyonváltásföld használati díjába 15 pengőt és a személyi tartozás kamatába 8 pengőt fizetett. Ugyancsak a gyomor rovására vásárolt teljesen lerongyolódott gyermekei részére 50 pengő értékű cipő- és ruhaféléket, fizetett 5.80 pengőt az orvosnak, 15 kg búzát tagdíj fejében, továbbá 26 pengőt a 2 hold föld szántásáért és 66 kg búzát a termények hazahozataláért, míg a gyermekek iskoláztatási költsége körülbelül 8 pengőt tett ki. Így is, ha ezeket a kiadásokat összegezzük, a 262 pengős bevétellel szemben, azok 124.80 pen-

gőre ruhtak, vagyis a héttagú család egész évi táplálkozására 148 pengő maradt, ami naponként alig 40 fillérnek felel meg. Ehhez aligha kell bővebb magyarázat. Még az is csoda, hogy azt a korpából és kukoricalisztból sült vörösbarna kenyérféléket és kukoricagörhét ebből az összegből elő tudják állítani, amit napi kétszeri étkezésük alkalmával magában fogyasztanak, mert zsiradék hiányában főzésre gyakran heteken keresztül sem kerül sor. Sőt, világítóanyagot, szappant és efféle apróságot tojás ellenében cserélik be a fűszeresnél. A tüzelőanyagot pedig a szalma, a kukoricacsutka és kukoricaszár teszi, mely, ha elfogy, fagyoskodik az egész család. Hol van az ilyen munkásember attól, hogy a közel 100 pengős adóhátralékát, belátható időn belül kifizethesse?

Az urasági cseléd

Ezek után nézzük meg, hogyan él ott egy urasági cseléd. Bevételei a következőképp alakulnak. Évi konvenció fejében kap:

14 mm búzát, értéke á 15 P	210.— P
6 mm árpát, értéke á 7 P	42.— „
Kézpénz	6.40 „
24 kg szalonnát á 2.20	52.80 „
30 kg sőt á 0.40 P	12.— „
1200 négyszögöl tengeriföld felszántva, bevetve, termett	
12 mm csővestengerit á 3 P	36.— „
300 négyszögöl veteményföldön főleg dinnye, burgonya és káposzta termett, amelynek értéke	20.— „
Eladott egy borjút	21.50 „
Egy süldőt és 5 malacot	85.— „
Tejből árult	10.— „
Összesen	495.70 P

Eszerint egy uradalmi cseléd évi jövedelme majdnem dupláját teszi ki egy átlagos mezőgazdasági munkásénak. Az élelmezése is hasonlíthatatlanul jobb, mint a munkásé, hiszen van egy tehéntartása egész nyáron a gazdaság legelőjén, télen ingyen száraz takarmány, egy kocartatás szaporula-

tával 1 évig, a sertésnek ugyancsak nyári legelő, továbbá szabad baromfirtartás. Emellett kereseti adóját az uradalom fizeti, gyógykezeltetése is a gazdaság terhére megy.

A fenti esetben a cseléd fizetési mérlege, 1932. évre, a következőképpen alakult:

Eladott 1 borjút	21.50 P
1 süldőt és 5 malacot	85.— „
4 mm búzát	60.— „
1 mm árpát	8.— „
2.5 mm csőves tengerit	7.50 „
dinnye, tej, tojás	20.— „
kézpénz bére	6.40 „
különmunkáért (vasárnapi befogás)	20.— „
Összesen	228.40 P

Ezzel szemben kiadott az év folya-mán:

ruházatra (4 pár csizma, 1 öltöny ruha, fehérmű és gyerekruha)	132.— P
dobányra	12.— „
beiratási díjra, iskolai könyvekre	7.— „
1 kocát vásárolt	67.— „
apróságokra, fűszeresnél	75.— „
Összesen	293.— P

Megjegyzendő, hogy a fűszeráru beszerzése a cselédnél is javarészt csere útján történik. A hiány fedezé-

sére pedig egy még eddig el nem adott 120 kg-os hizósértés szolgál.

A fentiekből kitűnik, hogy a gazdasági cseléd helyzete ma hasonlíthatatlanul kedvezőbb, mint a mezőgazdasági munkásé, vagy akár a kisebb gazdáké, különösen ott, ahol a tehéntartás meg van engedve és ahol a gazdaság ügyel arra, hogy a cselédek a sertésbetegségeket be ne hurcolják. A sertéspestis pusztítása ugyanis katasztrofális állapotokat idézett elő a mezőgazdasági munkásság helyzetében, mert lehetetlenné tette a disznóvágást, mely a munkás háztartásában igen jelentős szerepet játszik. De igen nagy előnyben van a cseléd az által is, hogy mentes — ha csak valami ingatlana nincs — mindenféle közszolgáltatás alól, amely már egy ház esetében is 25—40 pengőt tesz ki évente. Betegség esetén a gyógykezelés költsége az uradalmat terheli, míg a munkásaladoknál a betegség gyakran teljes vagyoni romlást idéz elő. Nem sokban különbözik ettől a kisbirtokos helyzete sem, akinek az életszínvonala ma már nagyon közel van a mezőgazdasági munkáséhoz.

A fentiekkel nem volt szándékunkban a cselédek helyzetét rózsás színekkel ecsetelni, mert hiszen az uradalmak ma, amennyire csak lehet, leszállítják a konvenciót. Csupán összehasonlítást akartunk tenni a falusi kisemberek három csoportja között, hogy észlelhessük a nagy eltolódást az emberi élet mélypontjára elérkezett mezőgazdasági munkás és hozzá közelálló kisebb birtokos rovására.

Kerék Mihály.

A borult égnek köszönhetjük az enyhe telet

Hazánkban ezideig — Istennek hála — enyhe tél volt, fekete karácsony és fekete újév köszöntött reánk, kődös őszi levegő uralkodott, csak az állandó borultság és velejáró sötétség hatott nyomasztólag az emberre. A Meteorológiai Intézet szerint a föltünk levő erős felhőtakarónak köszönhetjük az enyhe időt, mert ilyen körülmények között nem következik be a talaj kisugárzása, ami erős lehűléssel szokott együtt járni. Egyéb körülmények is közrejátszanak abban, hogy így alakul ki az időjárás. Így például egyik oka a jelenlegi helyzetnek az is, hogy számbavehető hórétteg nincsen az országban, pedig a talajon fekvő hórétteg is elősegíti az éjjeli kisugárzást. Másik nagyon fontos ok az is, hogy nem volt több mint két hete légáramlás. Oroszország felől nem történt hideg légáramlás, ami hozzá szokott járulni ahhoz, hogy nagyobb lehűlés következék be. Ami a jövőt illeti, az a helyzet, hogy egyelőre valószínűen nem várható nagyobb változás az időjárásban.

Tizennégy bányász vesztette el életét a nagymányoki bányában

Az elmúlt év szörnyű emléket hagyott maga után: december hó 29-én este borzalmas bányalégröbbség történt a nagymányoki köszénbányában. A katasztrófa következtében tizennégy bányász életét vesztette. A szerencsétlenség este kilenc óra tájban következett be. Villanygéppel repesztettek az aknában, a tizennégy munkás elhúzódott a repesztés helyétől, a robbanás után azonban a bányalég abba az irányba terjedt, amerre a munkások elhúzódtak s így — egy kivételével — valamennyien életüket vesztették. A 14-ik áldozat: Müller György vájár január hó 2-án, a szekszárdi kórházban behalt súlyos sérüléseibe.

A robbanás áldozatai a következők: Gradwohl Antal, Sikec Ferenc, Steiger II. József, Isztl Ádám, Schlafmann Henrik, Müller XI. János, Hary István, Huckler Péter, Papp II. János, Herbert Ferenc, Pfistner Sándor, Máté János munkások és Beck Frigyes aknász. Az áldozatok négy kivételével nős emberek, majd-

nem mindegyiknek több gyermeke van.

A tizenhárom bányász szenné égett holttestét felhozták az aknából és december hó 30-án temették el mély-séges részvét és szivettépő jelenetek között. Nagymányokon, Váralján, Győrén, Kismányokon, Püspöknapásdon, Szalatnokon és Pécs-bányatelepen, a szerencsétlenül járt bányászok lakóhelyén. Hét gyászborult község lakossága siratta meg őket...

A szerencsétlenséggel kapcsolatban érdekes megérzésről beszélnek Nagymányokon. Huckler Péternek, az egyik bányásznak rossz előérzete volt és nem akart lemenni a bányába. Mégis lement és este, éppen a robbanás idején, felesége, aki társaságban volt, a melléhez kapott, azt mondta, hogy nagyon sebesen dobog a szíve és nem tudja, nincs-e valami baj az urával. Az asszony hazament és nem sokkal utóbb meghallotta férje halálhírét...

A bánya igazgatósága temettette el az elhaltakat és gondoskodni fog a visszamaradottokról.

belső szobába tessékel. Az ajtók fölött magyarvarrottas függönyök, az ajtó mellett berámázott vers, a Magyar Hízekegy. Az asszony, ötven-ötvenöt esztendősen lehet, tótos-angolos kiejtéssel üdvözl. Lőcsei születésű és már több, mint harminc éve él itt. Három fia van, az egyik már házas, az emeleten lakik családjával, lehallatszik a rádió. Ők maguk, két nőtlen fiukkal a földszinti szobákat foglalják el.

A négy alsó szoba csinosan van berendezve és ragyog a tisztaságtól. Mindenfelé himzések, párnák, látszik, hogy az asszony nem szokott tétlenül üldögélni. Az egyik fiu otthon van, a legfiatalabb, értelmesképű, erőteljes, huszéves legény. Arca felragyog, amikor anyja nevémet mondja:

— Te tudod ki az, te olvasod az újságot, — magyarázza neki az öregasszony.

A fiu örömmel felém nyújtja kezét: — Szorítsunk kezét — mondja.

Megkérdelem, hogy mi a foglalkozása? Szomoruan von vállat. Két év óta semmi. És az apjának? Ugyanaz a válasz. Hát a bátyjának, aki az emeleten lakik? Semmi, két év óta semmi. Az egyedüli, aki keres, a harmadik testvér, aki, úgy látom, az egész családot eltartja. De ha egyszer ez is megszűnik? ... Azelőtt mindahányan egy hatalmas gépgyárban dolgoztak. Ott szerezte Fecske Pál a kis házat, pénze is volt a bankban, harminc év alatt olyan jólétet teremtett maga körül, amelyről otthon álmodni sem mert volna. A bank megbukott és még ki-látás sincsen arra, hogy pénzének akármilyen kis töredékét valaha visszakapja. Háza ugyan még az övé, de mikor azt kérdeztem, hogy miből fogja az adót az idén megfizetni, csak vállát

Magyar sorsok Amerikában...

Sok ezer magyar teng-leng munka nélkül a hatalmas amerikai városokban — Azt remélik, hogy itthon bővebben van kenyér...

Bethlen Margit grófnő, a volt miniszterelnök felesége, aki kitünő író, nemrégiben érkezett haza amerikai útjáról. Bememlékiről: Magyar sorsok Amerikában címmel érdekes cikket írt a Budapesti Hírlap egyik multikori számába. Cikkből az alábbi részleteket közöljük:

Sok várost végigjártam az utolsó három hét alatt s ahol lehetett, megnéztem a magyar telepeket. Érdekelt, mi módon illeszkedett bele népünk az idegen viszonyokba, mit vett át, mit tartott meg régi szokásaiából? És hogy megy sora most itt, ahol, úgy látom, senki sincsen meglegedve?

Csikágóban magyar orvos vitt ki a munkásnegyedbe, ahol meglehetősen zárt egységekben laknak a különböző népfajok, németek, olaszok, csehek, szlovének, kínaiak, négerék és természetesen magyarok is. Már a külső képről is meg lehet itélni, hogy milyen fajta nemzetiség lakik itt, vagy ott. A magyar negyed tisztasága és csinja által tűnik fel. És még valami megkapott: alig van magyar által lakott ház, amely előtt ne volna virág. November közepe felé jártunk, de az őszi rózsák még kint virágoztak. Az egyik különösebben sűrű virágdísszel ellátott ház előtt megállok és megkérdelem egy arra menőtől, hogy mi a tulajdonos neve?

— Mr. Fecske (mister, rövidítve Mr., annyit jelent: ur) — hangzik

a válasz, mire belépünk. Munkás-zubbonyba öltözött, jóképű idősebb ember fogad barátságosan s mire bemutatkozom és előadom, hogy átutazóban vagyok itt és szeretném saját szememmel látni, hogy megy most a magyarok sora, előhívja feleségét és a

A somogyvári fiatalok: szép leányok, délceg legények.

(A fénykép készitette Schubert Ján os.)

Fiatal szép menyasszony és ősi menyasszonyi láda.

A menyasszony Baranya-vármegyei népviseletet hord: a régi, díszesművi láda több mint száz éves.

vonogatta. Talán telik az egyik fiu keresztéből. Ha nem . . .

Elfacsarodott a szívem, amikor arra gondoltam, hogy ennyi esztendő munkája esetleg abban csucsosodjék ki, hogy a boldog kis család az utcán, újságpapírba csavarva dideregje végig a telet, mint annyian mások. És minden kérdésemre, hogy mi a többi magyar sorsa, van-e munkájuk, újból és újból csak ez volt a válasz:

— *Semmi . . . két év óta semmi.*

És ugyanez volt a válasz mindenütt. *Toledóban, Clevelandban, Pittsburgban ezren és ezren vannak munka nélkül, várnak, remélnék és ameddig csak lehet, nem kérnek segítséget senkitől.* Mindenütt azt mondták nekem, hogy *a magyar az utolsó, aki a közadakozást igénybe veszi.* De mikor az utolsó falat kenyér is elfogyott, mi lesz akkor?

Akivel csak beszéltem, mind azt kérdezte tőlem, hogy mi van otthon? Van ott munka? Van ott kenyér? És mikor kénytelen voltam azt felelni nekik, hogy otthon is, akár csak itt, nincs, nincs, semmi sincs, szomorúan hajtották le fejüket. *Mintha az utolsó, még maguknak is alig bevallott remény szállott volna el szívökből.*

Rádiózók figyelmébe!

A rádiórendelet értelmében azok a felek, akik a rádióelőfizetők sorából bármely okból kilépnek, kötelesek rádióberendezésüket *nyolc napon belül saját költségükön leszerelni, készüléküket lepecsételtetni, vagy olyan valakinek, esetleg jogi személynek is átadni, aki a készülék átvételére jogosult.* Az átvételre jogosultnak kell tekinteni a postát, az olyan kereskedőt, vagy iparost, akinek rádiókészülék forgalomba hozatalára engedélye van, végül az olyan rádióengedményt, akinek az átvett készülék üzemban

artására van engedélye. A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletet adott ki, melyben utasítja a postahivatalokat, hogy minden egyes esetben világosítsák fel az érdekelteket, hogy *a készülék lepecsételése helyett jogukban áll annak átadása is.* A rendelet felvilágosítja a hivatalokat arra is, hogy *magának az engedélyokiratnak vissza nem adása még nem kihágás, ilyen esetben tehát ne kérjék a fél megbüntetését.* Végül a miniszter utasítja a postahivatalokat arra, hogy a helyi viszonyokhoz képest szóbelileg, írásban, vagy más egyéb módon is világosítsák fel a feleket, hogy mi lesz a következménye annak, ha a felhívásnak nem tesznek eleget. *Kellő felvilágosítással legtöbb esetben el lehet kerülni a kihágási eljárás megindítását.* A hivatalok a rádióelőfizetőkkel szemben a legnagyobb előzékenységet tanúsítsák s igyekezzenek ügyeikben úgy eljárni, hogy a rádiózó közönség a postában ne ellenséget, hanem olyan intézményt lásson, amely elsősorban a közönség érdekeit tartja szem előtt.

XI. Pius pápa áldását küldte a magyar nemzetnek

XI. Pius pápa december 29-én ünnepélyes magánkihallgatáson fogadta Barcza György vatikáni magyar követet. A magyar követ kifejezte a pápa előtt Magyarország Kormányzójának, továbbá Gömbös Gyula miniszterelnöknek és a magyar kormánynek újévi jókívánságait. XI. Pius pápa köszönetet mondott a szerencsekívánatokért és megbízta Barcza György követet, hogy *szívből jövő legmelegebb jókívánságait hozza tudomására Magyarország Kormányzójának, miniszterelnökének és kormányának.* Végül *apostoli áldását küldte a magyar államfőnek, a kormánynak és az egész magyar nemzetnek.*

Pest vármegye a villanyáramkartzel megrendszabályozását sürgeti

Pest vármegye kisközgyűlése január hó 3-án ülést tartott. Napirend előtt *Herskovics József* tiltakozott az ellen, hogy a környékbeli villamosközlekedést megdrágítsák. Azt kívánta továbbá, hogy *a kisgyűlés foglaljon állást a környékbeli magas villanyárak ellen.* Erdélyi Lóránt alispán válaszában azt hangoztatta, hogy a vármegyének semmi eszköze nincs a drágaság megakadályozására. Ami az elektromosáram-díjakat illeti, itt kormányintézkedésre van szükség. Neki is az álláspontja, hogy *a vármegye foglaljon erélyesen állást és követelje az összes koncessziós szerződések revízióját.* Az áramkartzel, amely már az egész országot kezében tartja, állami felügyelet alá kell helyezni.

Gazdamoratórium Amerika egyik államában

A mezőgazdasági válság hullámai egyre súlyosabban érintik az amerikai gazdákat is, mindeddig azonban a hatóságok elkerülték, hogy moratóriumot engedélyezzenek a gazdáknak. Most azonban a szövetséges államok egyikében, *Nebraska* állam kilenc kerületében, bizonytalan időre moratóriumot engedélyeztek a mezőgazdasági adósságokra. A rendeletet mindaddig érvényben akarják tartani, *míg a sertés és tengeri áruk ismét oly szintet érnek el, amely biztosítja a gazdálkodás jövedelmezőségét.*

A nebraskai rendelet megtörte a jeget Amerikában és előreláthatólag a többi államokban is hasonló megoldást fognak keresni az árverési hullám megállítására.

Nő a mezőgazdasági munkát keresők száma

A földművelésügyi minisztérium fenhatósága alatt működő *Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda* most adta ki a mezőgazdasági munkapiacra vonatkozó jelentését *a múlt esztendő november hónapjáról.*

A jelentés szerint a *munkakeresők száma tovább emelkedett.*

A mezőgazdasági munka szünetelése idején, november havától márciusig, mezőgazdasági munkások iránt nincs kereslet. Egyedüli kivételek az *erdei munkások.* A munkakeresők nagy számából azonban arra lehet következtetni, hogy *még az elmúlt év folyamán keresethez jutott munkások élelmiszerkészlete is már kezd kifogni.* Ehhez járult még a hidegebb idő beálltával az alkalmi munkáknál elhelyezést találó mezőgazdasági munkások munkanélkülisége is.

A jövő évi szerződötetések ugyan még nem indultak meg, de már most megállapítható, hogy *különösen a kisbirtokosoknál alkalmazott éves cselédek száma lényegesen csökkeni fog.* Az előforduló gazdasági munkákat ezekben a kis üzemekben a tulajdonosok és családtagjaik fogják végezni. A nagyobb gazdaságokban a munkásapasztás eddig sem volt nagymérvű, kivéve a cukorrépa-gazdaságban, sőt megállapítható, hogy *a birtokosok igen tekintélyes része aránylag több munkást foglalkoztatott, mint amennyire szüksége lett volna.*

Ha minden héten elolvassuk a

VASÁRNAP-ot, mindenről tudunk!

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A szőlő trágyázása

A magyar gazdák egy része mostohan bánik szőlőjeivel a trágyázás tekintetében. Vannak, kik úgy gondolkodnak, hogy a szőlő jobban bírja, mint a szántóföldi növények s így inkább ezekre hordja azt a keveset, ami van; mások abban a tévhitben élnek, hogy a trágyázott szőlőben több, de gyengébb bor terem.

Pedig a szőlő is meghálálja azt, ha talaját gyökérzetének tenyésztésére alkalmasabbá és növényi tápanyagokban gazdagabbá tesszük.

Mert ne feledjük, hogy az istállótrágyázásnak kettős hatása van: javítja a talaj fizikai állapotát, azaz a laza talajt megkötö, kötöttet könnyebben munkáltatává teszi, a vízfoghatóságát növeli, ami lejtős területeken különösen méltányolandó szempont. A talaj lazasága azért is fontos, mert így a levegő és a meleg jobban járja a talajt; már pedig a gyökerek annál élénkebben működnek, minél inkább biztosítjuk nekik a levegőt. A szőlőfürtök annál több cukrot raktározhatnak a bogyókban, minél több meleget kapnak, nemcsak közvetlenül a naptól, hanem a kellőképpen átrágyázott, meleg, fekete talajtól is.

Mint előbb említettük, a trágyázás célja egyuttal a növényi tápanyagok biztosítása. Tízféle növényi tápanyag van, de ezeknek egy része elegendő mennyiségben van a talajban, úgy hogy visszapótlásukra nem is kell gondolni. De a nitrogén, káli és foszforsav hiányát a növények hamar megérik.

Mennyi nitrogént, foszforsavat és káli vesz ki a talajból a szőlőnek egy évi termése? *Ultsny* Károly borászati főfelügyelő adatai szerint, átlagos termést számítva, kat. holdankint 69 kg. nitrogént, 24 kg. foszforsavat és 85 kg. káli. Ha tehát a visszapótlásra nem gondolunk, földünk fokozatosan gyengébb terméseket tud csak nyújtani.

Ezért indokolt a szőlőt is rendszeresen trágyázni. A homokot 2—3 évenként, a kötöttebb talajokat 3—4 évenként kell trágyázni, még pedig kat. holdankint a homokon 150—200 métermázsát, az agyagon 300—400 métermázsát istállótrágyát számítva.

A trágyának a szőlőnél olyan mélyre kell a talajba kerülni, hogy a mélyebb kaszálás se hozhassa felszínre. Idősebb szőlőkben az árokban való trágyázást alkalmazzunk. Ősszel a tőkéknek bakhátra való befedése után a bakhátak között mintegy 30 cm. széles és 20 cm. mély árkot ásunk s ebbe helyezzük el egyenletesen elszórva a trágyát, melyet az árok földjével azonnal betakarunk.

Fontos, hogy a trágya közvetlenül a tőkéhez ne jusson. A trágyában levő bomlasztó, rothasztó gombák ugyanis könnyen megtámadják a tőke ép és egészséges héját. Így egy veszedelmes gomba üt tanyát a szőlőtőkén.

Fásítsuk a községi legelőket!

(*Képpel.*) Mindig az volt a meggyőződése, hogy okszerűen végzett fásítás nélkül a legelőkulturában határozott és maradandó fejlődésre nem számíthatunk. A mi éghajlatunk alatt a szél és a nap szárító hatásának ellensúlyozása legalább is olyan fontos, mint a gondos ápolás, a trágyázás, az okszerű kihasználás, stb.

A legelőnek (de a rétnek is) legnagyobb átka a szél! Hiszen már a tavaszi hideg szelek is gyakran hetekig sanyargatják a növényzetet és fejlődésében teljesen megakadályozzák. Hát még nyáron! Mikor a száraz, forró keleti és déli szél a nap perzselő sugaraival versenyt sorvasztja a gyept, az utolsó csepp vizet is kiszívja a homokból, kőkeményné aszalja az agyagot és tátongó repedéseket vág bele.

Ha öntözésre nincs alkalmunk, akkor átkos éghajlati viszonyainknak egyetlen ellensúlyozója a fásítás!

A fásítás haszna a legelőn alig felbecsülhető. Mérsékli elsősorban a szél erejét és szárító hatását. Ismeretes, hogy a zárt fásítás a szél hatása ellen a fák magasságának huszszoros távolságáig védi meg a területet s ennek a távolságnak felénél még mintegy háromnegyedrészt menti meg annak a nedvességnek, ami a védtelen, puszta területen a talajból haszontalanul el-

párolog. Ez az elpárolgás pedig óriási. Hiszen a gyepes talaj kétszer annyi vizet párologtat el, mint a víztükör és háromszor annyit, mint a csupasz föld.

De a fák nemcsak a szél erejének megtörésével ellensúlyozzák a növényzet erőltetett párologását, ellankadását és hervadását, hanem azzal is, hogy a levegő hűtésével csökkentik a növényekből is a víz elpárolgását. A levegő viszonylagos párateltségének fokozásával lényegesen előmozdítják a fák a harmatképződést, aminek hatását nem kell magyarázni. Gondoljunk csak a tikkasztó, növénygyilkoló harmattalan nyári éjszakákra, mikor a nappal felizzott talaj tovább ontja magából a drága nedvességet és a tikkadt, lankadt növényzet jóformán semmi enyhülést nem talál.

Tekintsünk az idemellékelt képre! A kép *Magyaróvár község fásított legelőjét* mutatja be. Ennek talaja is rossz, sekélyrétegű, homokos vályog, helyenkint a kavics majdnem a felszínig jön fel. Be van fásítva akáccal és körissel, kisebb mérvben körislevelű juharral. A legelő gyönyörködtető látvány. Belőle egy nagy részt meg is kaszálnak, emellett még száraz esztendőben is 1 holdon jól megél 1 számos marha. (A legelő területe egyébként 300 hold).

Sajnos, az ország legtöbb közlegelője az év tulnyomó részében kopár sivatag.

Surányi János.

Apró jó tanácsok

A szobanövényeket a kályhától távol, az ablakhoz közel kell helyezni. Ha a szoba levegője száraz, akkor gyakrabban kell őket permetezni. A cserepes növényeken előforduló pajzstetveket és egyéb rovarokat nyers nikotinpermetezéssel, vagy ebben való megfürösztéssel most pusztíthatjuk a legeredményesebben.

Egy mintaszerűen fásított községi legelő.

HETI TEREFE

Három királyok

A gazdakör vöröszindelyes teteje cserepenként viaskodik a sötét éjjel fekete nyilaival, miattal fénylő ablakai csillogó sávokat vetítenek a falusi utcára, mint fényoszlopok a harctéren.

Benn áll a bál.

A fiatalság végfogyhatatlanul táncol a nagy, középső helyiségben, az öregek az oldalszoba asztalai körül időgálnak.

Már aki. Mert öregebb is akad, akinek viszkét még a talpa, vagy legaiább is a szeme kívánja a menyecskek és lányok karsu teste hajladozásának látását, lévén az se utolsó és megvetendő élvezet, ami már Ádám apánk idejében bebizonyosodott, míg a borul csak Noé óta van általános tudomásunk.

Ámbár azért semmi sincsen egészen úgy, ahogy mutatkozik. Van, ami úgy van, ahogyan nincs. Vagy úgy nincs, ahogyan van. Teszem a bor ára. Ez a szent igazság. Meg az, hogy sült bolond volna, aki a menyecske és a bor szeretete között semmi összefüggést nem találna, ha igen nagyon kutakodnék. De lelke rajta.

Tisztes, szép, okos társaság a bal szobába tolt nagy, tanácskozó asztal körül. Öreg gazdák, köztük a falu plébánosa, a jegyző, a tanító és a szó úgy repdes ide-oda, le-föl, mint tavasszal a fészkek helyét kereső madár az ágakon. Gondbokorral a bajfára, bajfárral a szomorúságmezőre, szomorúságmezőre a reménység forrásához... Össze-vissza...

Hátha? ... Hátha? ...

Baj van elég, gond még több s a reménységnek még annyi sugara is alig mutatkozik, amennyi a kulcslyukon verődik be...

Jaj, szegény magyar földturó nép!...

Kántor uram felköszönti Szabó Gáspár, Tóth Menyhért és Szita Boldizsár uramékat, akiknek éppen névnapestjük vagyon és kívánja a fölséges egy Atyauristentől, hogy a három szent királyokat, minden kincsükkel egyetemben, küldje el minél előbb a magyar faluba...

Nagy koccintás, harsány éljen és széles, jóleső mosolyok.

— Szánkbu vötte a szót, kántor ur! — állapítják meg a gazdák.

Csak a kálvinista Kapronczai Gábor keseredik el morcosan:

— No, nem éppen, halljátok-e?

— Mér, te? — csodálkoznak feléje.

— Hát mer a bibliában az vagy, hogy a három napkeleti király aranyat, tömjént és mirhát vitt ajándékba. A hízegés tömjénjéből kapunk mi öleget, az ígértek mirhájával is kenőgetnek naprul-napra, csak az arany nem ér ide... Pedig az köne. A tett aranya. Amiből harapni lehet. Amiért ködmönt és csizmát adnak.

Nagy csönd fekszi meg az asztalt. A szó menekül, mint a csirkék a karvaly elül. Megtöltődnek a poharak s s megtömődik a pipa is, amire előmerészkedik rejtekéből.

Verpeléti uram törli meg a csendet:

— Nem Gáspár, Menyhért és Boldizsár tudna ma segíteni a magyar, hanem Szent István, Nagy Lajos és Mátyás. Ha a Szent István megértő kereszténysége jönne a sok haszonlesés és önzés helyébe, ha a Nagy Lajos birodalmának egysége és határai váltanák föl mai csonka hazánkat és ha a Mátyás köznépi munkát megbecsülő igazságossága következnék el...

Ez megint tiszta színigazság.

Amire már Kapronczai Gábor is kihuzódik és mondván felel rá:

— Tiszta szent egy igaz! Csak ez a három ajándék hiányzik, hogy boldog lögyön végre a magyar. Adja Isten, hogy minél előbb gyűjjenek!...

JÁNOS GAZDA.

Az érelmeszesedés korai halált jelent!

Egy orvos beszél hozzád! ● Most jelent meg!

Az érelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése

IRTA: DR. BUCSÁNYI GYULA
egészségügyi tanácsos, főorvos

Ára:

P 1.50

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érelmeszesedés lényegével, az érelmeszesedés okaival, az érelmeszesedés tünetivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni, stb., stb. Ez a nagyszerű kis könyv értékes tanácsaival részletes utasításokat ad korunk e veszélyes betegségének megelőzésére, elkerülésére és a már meglévő betegség gyógyítására.

Megrendelhető:

a VASÁRNAP könyvosztályában.

Erre a célra ötven liter vízbe husz deka nyers nikotint öntünk. Ez alapos összekeverés után kész, használható rovarirtószer. A nyers nikotin használatánál azonban ügyelni kell arra, hogy ez az ember szemébe, szájába, az ember bőrére ne kerüljön, mert erősen maró mérge. A legtöbb gyógyszerárban, vagy drogériában vásárolható.

A patkányok sok kárt okoznak a tyukólakban. Megfogásuk csapóvasakkal történhetik. A csapóvasat tegyük olyan láda alá, melynek csak akkora buvolyuka van, hogy a patkány át tudjon huzódni rajta, de már a csirke nem.

A meggyfa sokszor tele van tavasszal virággal, de a termést hiába várjuk. Ennek két oka lehet. Köztudomású, hogy a legtöbb meggyfán a monília-gomba telepedt meg, mely a virágot tönkreteszi, még mielőtt megtermékenyült volna. Sok esetben azonban a fán monília-gomba nyomát sem találni és a fa virágja mégis terméketlenül lehull. Ennek oka az, hogy a nemes meggyfa buja virágja saját himporától nem tud megtermékenyülni. Ezért ajánlatos a nemes fák közt egynehány vadmeggyfát is felnevelni: a vadmeggy virágpóra a nemes fa virágját megtermékenyíti és így a nemes fák bő termést fognak nyújtani.

A lefőlözött tej borjak itatására jól felhasználható, amivel a borju felnevelésének költségei csökkenthetők. A teljes tejről fokozatosan kell áttérni a lefőlözött tej itatására. Egy borjuval naponta 10—12 liter lefőlözött tejnél többet ne itassunk. Minthogy pedig főlözéskor a tej vitaminjai a tejszínbe mennek át, a borju egészséges fejlődésének biztosítása végett keverjünk a borju abrakja közé murokrépat vagy valami vásárolható vitamin-készítményt. (Pekk, csukamájolaj.)

A betont az alapanyag (kavics, közusalék, szénasalak) és cement keveréke adja. A cement és az alapanyag aránya legyen alapfalaknál 1:12, jászlak alsó részéhez 1:8, vasbetonszerkezetekhez és jászlak felső részéhez 1:5, padozatok simításához 1:3. A keveréket csak kis mértékben nedvesítsük meg, mert jól tömiteni csak akkor lehet, ha nem nedvesebb, mint a frissen ásott kerti föld. Hirtelen száradás ellen öntözés vagy letakarás ellen védeni kell a már kész betont, mert a tökéletes kötéshez nedvességre van szüksége.

A gyümölcsfák közt termelhetünk egyéb növényeket, mindaddig, míg a fák közötti területet be nem árnyékolja. Az ilyen köztestermelésnek az az előnye is lesz, hogy a fák közötti terület állandóan megmunkáljuk, trágyázzuk s ezáltal a gyümölcsfák is egészségesebben fejlődnek. Köztestermelésre legjobbak a nem mélyen gyökeredző növények, pl. a káposztafélék, bab, tök, uborka, saláta, burgonya, répa, stb. Kerülni kell azonban a kukorica, lóhere és lucerna termelését, mert ezek azt a talajréteget élik ki, melyet a gyümölcsfák is kihasználnának.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Változás az OMTK vezetőségében

Nagy meglepetést keltett gazdaságkörökben 1930 szeptemberében Dűsing Miksa hirtelen távozása az OMTK éléről, mert a gazdatársadalom tisztában volt azzal, hogy Dűsing Miksa minden tudását és tetterejét a gazdaságértékekért állította háreba. Ő volt az, aki az OMTK-át hatalmassá és nagygyá tette. Hat évvel ezelőtt vette át először az OMTK vezetését, amelynek akkoriban 26 tag-tejszövetkezete volt s a központ csak egy kis vidéki teleppel, napi néhány ezer liter tejet dolgozott fel. Dűsing vezetése alatt a tag-tejszövetkezetek száma 235-re emelkedett, mintegy 30.000 termelő taggal. 1930-ban már 54 millió liter tejet értékesített a központi telep; a vidéki telepekkel együtt az eredmény több mint 78 millió liter volt, amelynek 75%-ka a kisgazdák termeléséből került ki. Ő volt az, aki a nagyobb szabású vajexportot megkezdte s e révén a tejfeleslegtől az országot megszabadította. Alatta az OMTK volt a legnagyobb vajexportőr. A hortobágyi juhturóval ugyan csak ő szorította ki a hazai piacról a líptől turót.

Ezek csak részletei hatalmas és nagyszabású működésének s halvány adatok kivételesen nagy szaktudásához és rátermettségéhez.

A magyar gazdaközönség éppen ezért örömmel üdvözli újra vezérigazgatói posztján, de reméli, hogy régi és jól ismert törhetetlenségével, meg nem alkuvó keménységével harcol tovább a gazdaságértékekért. Dűsing munkája, mint a multban, úgy a jövőben sem irányulhat másra, mint arra, hogy a tejtermelő termékét minél jobban és biztosabban értékesítse. Azonkívül egy igen fontos és nagy hivatás is vár rá: meg kell a bizalmat szilárdítani a magyar gazdaközönségben, különösen a kisgazdáknál, a tejszövetkezeti gondolat mellett. Neki meg kell győzni, még pedig tettekkel, a kisgazdaközönséget, hogy a szövetkezeti termelés és értékesítés előnyösebb részükre, mint az egyéni termelés és értékesítés. Neki hitet és bizalmat kell nemcsak önmaga, hanem az általa képviselt intézmény iránt is kelteni.

Bizonyos, hogy ha Dűsing Miksa és az OMTK a gazdák érdekeiért továbbra is önzetlenül harcol, a termelők egész tábora mögötte lesz és a kartel ereje megegyezzen nem fogja pozícióját megrendíteni.

Terjesszük ismerőseink és barátaink között a falusi kisember lapját, a

„Vasárnap”-ot!

Rádió a sétatobban.

Egy német szerkesztette ezt a sétatobot, melynek belsejébe rádióvevőkészüléket helyezett. Sétája után lepihenve, fejére illeszti a fejhallgatót és a friss levegőn így szórakozik.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Március hó végén lesz a mezőgazdasági kiállítás és vásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület — mint hírül adtuk — március hó 23-tól 27-ig rendez. Budapesten a tenyész-állatvásártelen, az ezévi mezőgazdasági kiállítást és vásárt. Erre az erőpróbára talán soha olyan nagy szükség nem volt, mint a mai súlyos időkben. Örvedetes és gazdasági boldogulásunkra biztató jelenség, hogy az OMGE, megértve a komoly helyzetet parancsszavát, áldozatok árán is minden lehető elkövet, hogy a gazdáknak viszonylagosan kedvező értékesítési lehetőségeket teremtsen és lehetővé tegye állattenyésztésünk igen magas színvonalának fenntartását az apaállatbeszerzés megkönnyítése által.

Tárgyalások kezdődnek az új cukorrépa-termelés feltételeiről.

A Magyar Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége december hó 31-én közgyűlést tartott, melyen egyhangú felkiáltással újra elnökévé választotta vitéz Purguly Emil v. földmivelésügyi minisztert. Purguly Emil megköszönte a bizalmat, hangsúlyozta, hogy a szövetség vezetőségének az az iparkodása, hogy a termelők jogos érdekeit minden vonatkozásban érvényesítse. Rámutatott, hogy a cukorrépa-termelés problémájának fontossága ma kétszeres, mert a termelés rentabilitása mellett nagy mértékben elnyomul a mezőgazdasági munkások megélhetésének biztosítása. Ezután a közgyűlés felhatalmazta a választmányt, hogy az 1933. évi termésű cukorrépa termelési feltételei tekintetében a cukorgyári érdekeltséggel tárgyalásokba bocsátkozzék.

A vagonváltás-buza ára.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagonváltása fejében fizetendő buza ártát a földmivelésügyi miniszterrel egyetértően januárra métermázsánként 12 pengőben állapította meg.

H I R E K

Két apróság a karácsonya alól

Az 1932-es karácsony két kedves apróságát jegyeztük fel ígyigen:

A kis unoka érdeklődik a nagypapától, mit hozott neki az anyjalka?

— Szívtart, Katótkám — mondja a nagypapa. A kislány gondolkodik egy darabig, majd odamegy az édesapjához és kéri:

— Apukám, a mennyországban trafik is van?

— Nincs, kislányom, az angyalok nem dohányoznak.

— De hiszen a nagypapának szívtart hozott az angyal.

— Ja! Akkor újabban, ugylátszik, a mennyországban is dohányoznak az angyalok — vágja ki magát gyorsan a papa.

*

A fiatal keresztmama, miután a bátyjéknál magára öltötte a földigérő fehér hálóinget, felesatolta a hurkapálcikára erősített kreppapír szárnyakat és beborította magát egy fehér eszikefüggönyvel, úgy döntött, hogy a hőcsizmáját nem veti le, mert a gummitalpakon zajtalanabban a járása. Ezután bevittte az előre meggyújtott karácsonyfát az áhítatos remegéssel váró gyermekekhez, akik szepelve rágyújtottak a „Mennyből az angyal”-ra. Mindenkinek könnybelábadt a szeme a meghatottságtól, mikor egyszerre csak Palika elkliáltja magát:

— Anyukám, a mennyországban esik a hó, mert az anyjalka eszímában van!

150 szegény gyermeket ruháztak fel Kállósemjében. Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter felesége Kállósemjében mozgalmat indított a szegény gyermekek felruházására. A mozgalom eredményeként Kállósemjében 150 szegény gyermeket láttak el meleg ruhával.

Új gazdasági főtanácsosok. A Kormányzó Ur a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére Végli Jenőnek, az Országos Központi Hitelszövetkezet nyug. igazgatójának, Mesterovits Iván és Brokés Rezső m. kir. gazdasági főfelügyelőnek, valamint Róz Mihály dr. gazdasági akadémiai rendes tanárnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemeik elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Egy magyar tüzoltózenekari karmester leányának szerencséje. Radó István sárvári tüzoltózenekari karmester leánya, Radó Ilonka, a sárvári munkásokkal kiment a franciaországi colmari műhelygyárba. Ott megismerkedett a gyárban dolgozó Leconte Eduard vegyész-mérnökkel, a gyár vezérigazgatójának unokaöccsével. Az ismerkedésből szerelem, a szerelemből házasság lett. A fiatalok jelenleg nászután Svájcban tartózkodnak.

A székesfőváros városközi tudakozó irodát létesített. Eddig ugyanis az ügykereső felek legnagyobb része nem tudta, hogy dolgait hol intézheti el, hol találhatja meg aktáit és sokszor napokat kellett eltöltenie keresgéssel a hivatali szobák labirintusában. Ez az állapot most megszűnik, mert a felállított tudakozó iroda a felek minden ügyes-bajos dolgában a leggyorsabban ad felvilágosítást és rövid uton közlik a felekkel az ügydarabok hollétét is. Az új városközi iroda január hó 2-án kezdte meg működését a Központi Városházán.

Verses köszöntő dísnótorra. Ifj. Vincze Mihály, somogyvisontai olvasónk tréfás versikét küldött be hozzánk, mely alkalmasnak látszik arra, hogy dísnótorokon elmondják, ha ugyan még nem ismerik és a vers elmondása köszönetet is legyen, nevetést is fakasszon. A versike így hangzik:

*Ártatlan hízőknak legyilkoltatása
Bűnös embereknek régi jó szokása.
Ne restelj, barátom, dísnótorra járni,
Mert vidám temetést ugás ritkán látni,
Hogy minél gyakrabban legyen részünk
benne:
Segítse a gazdát tengerek szerencse!*

250 millió dollár vagyon egy ember kezében. Az Amerikai Egyesült Államokban egymillió dollár vagy annál magasabb évi jövedelmet 75 személy élvezett. Ötmillió dollárt meghaladó évi jövedelme csak 5 személynek volt, köztük Henry Fordnak, a detroiti autókirálynak is. A leggazdagabb amerikai az ifjabb John Rockefeller, akinek vagyona egy-negyedmilliárd dollár.

Aki már minden hitfelekezethez tagja volt. A Vásárhelyi Priss Újság írja: Él Makón egy szabómester, Faragó András, aki arról nevezetes, hogy már minden vallást kipróbált. Faragó András katolikus szülők gyermeke. Fiatal korában híres-rekedő volt, de 15 évvel ezelőtt hirtelen változás történt. Faragó, mintha kicserléltek volna, megváltozott, nem koresmázott többé, hanem olvasott és tanult. Állandóan vastag könyv volt a kezében és minden szabad idejét olvasással és tanulással töltötte el. Egyszerre csak áttért a református hitre. Nem maradt azonban sokáig református, újabb könyveket kezdett olvasni és ennek az olvasásnak az lett a következménye, hogy rövidesen az unitárius hitfelekezethez kötetlélkebe lépett. De az unitáriusok között sem volt maradása, sorravette a többi egyházakat és végül most a napokban a makói ortodox zsidó hitfelekezethez tagja lett.

Gyöngyösszöllös községet Szombathelyhez csatolják. A belügyminiszter január hó elsejével Gyöngyösszöllös községet Szombathely városához csatolta. Az átszólással Szombathely város területe 1348 katasztrális holddal, lakossága pedig 3371 lélekkel gyarapodik. A város vezetősége most foglalkozik a szomszédos Kámon község átszólásával is, amely már szintén összeépült Szombathellyel, úgy, hogy annak egyik külvárosát alkotja.

Szívemben fénycsóva gyullt...

*Szívemben fénycsóva gyullt,
— Igy szebbek a harcok —
Repülök: kintzött magyar madár,
Alattam sir véres határ,
Fölöttem halvány csillagok.*

*Az éjben harangvirág kondul,
Most minden perc egy sors-kereszt,
De akaratomk fehér morvány,
Bár a szöke Tisza táján
Sok forró szív vért ereszt.*

*Csunya, ijesztő gyötrellem,
De fénycsóvám csak ragyog,
S fáradt, tajtékos szájjal
És kezemben egy olajággal:
Igazságért imádkozok.*

*Irtá: KÁPOSZTA FERENC
(Polyvecze).*

Petőfi Sándor születésének 110-ik évfordulóján ünnepet rendezett Kiskőrös. Petőfi Sándor születésének 110-ik évfordulóját díszes keretek között ünnepelte meg december 31-én Kiskőrös városa. Petőfi nádföldeli szülőháza ünnepi díszítéssel, Homlokzatára hatalmas nemzeti színű zászlót tűztek ki és a deszkamennyezetes, mestergereadás szobát, amelyben Petőfi született, virágokkal ékesítették fel. A rádió által is közvetített ünnepet több ezer főnyi közönség részvételével a költő szülőházánál, szabad ég alatt tartották meg. Bevezetőül a kiskőrösi harangok hódoltak a költő emlékezetének, majd a Petőfi Daloskör énekelt el Petőfinek „Nem nézek én, minek néznék az égre“ című dalát. Zoltán János, a Petőfi Irodalmi Kör elnöke ünnepi beszédet mondott, majd a kiskőrösi evangélikus elemiiskolaj gyermekkar „Járjatok be minden földet“ és a „Befordultam a konyhába“ kezdetű Petőfi-dalokat énekelt. Varga Gizella Havas Istvánnak „A költő születése“ című alkalmi versét szavalt a végül a Keresztény Iparos Daloskör adta elő Petőfinek „Álmodtam szépet, gyönyörűt“ című dalát. Este a Petőfi Kaszinó tartott ünnepélyt.

**Az „Igmándi“ vízben
ösgyógyerő rejlik,
Mesterséges pótlás
nem sikerült eddig.**

Adót hajtott be a vásárhelyi gazdákon egy szélhámos. A hódmezővásárhelyi tanyákon néhány nap óta ismeretlen fiatalember adóvégrehajtónak adva ki magát, ebádót és más kisebb adónemeket hajtott be a lakosságon. Több helyen majdnem rajta-vezetett, mert a gazdák tudnak arról, hogy most nincs adóvégrehajtás és el akarták fogni. A csendőrség keresi a szélhámost.

Másfél évtized után nyerte vissza szemvilágát egy öregasszony. Egy prerai (Csehország) kórház szemészeti osztályán 16 évi vakság után visszanyerte látását egy 71 éves asszony. Amikor az öregasszony meglátta hozzátartozóit, sírva fakadt és elmondta, most látja csak, hogy mennyire megöregedett, mert hozzátartozói is megöregedtek.

Hadikölcsönsegély - közbenjárók garázdálkodnak. Számos panasz érkezik amiatt, hogy magukat hivatalos megbízottaknak kiadó egyének a hadikölcsönsegély folyósítása végett közbenjárásra ajánlkoznak s ezért a hadikölcsön - kötvénytulajdonosoktól anyagi ellenszolgáltatást követelnek, amennyiben pedig őket elutasítják, erőszakosan lépnek fel, sőt a segély beszüntetésével fenyegetőznek. Mivel sem a belügyminiszter, sem a hadikölcsönsegélyezés ügyében eljáró miniszteri biztosság nemcsak hogy senkit fel nem hatalmazott ilyen eljárásra, hanem a segélyezettek ügyében semmiféle közbenjárást el nem fogad, éppen ezért figyelmeztetjük az érdekelteket, ha a hadikölcsönsegélyezési ügyben arra nem jogosult személyek náluk jelentkeznek, utasítsák ki őket.

Tévedésből mást ölt meg. A bolgár főváros, Szófia, egyik nyilvános parkjában egy Mihajlovics nevű komitácси agyonlőtt egy orosz embert. Amikor áldozata holtan összeesett, a gyilkos odalépett hozzá, majd összecsapta a kezét: „Szent Isten, tévedésből egy idegen embert öltem meg!“ Kiderült, hogy az orosz nagyon hasonlított a kiszemelt áldozatra és ez okozta vesztét.

Egy szikszói földmives két gyermeke elégett a karácsonyfnál. Krajnyák József szikszói földmives december hó 28-án délelőtt lakásáról eltávozott s József nevű hatéves fiát, valamint Magda és Erzsébet nevű négyéves ikergyermekét a lakásba bezárta. A gyermekek játék közben a karácsonyfa gyertyáit meggyújtották, a karácsonyfa tüzet fogott s a közelben lévő ágy is meggyulladt. A szobából kituduló füstre a szomszédok figyelmesek lettek, de mire a lakás ajtaját felnyitották, a két kislányt már halva találták. A kislányt életveszélyes, eszméletlen állapotban a szikszói kórházba szállították. A tüzet a szomszédok oltották el.

Bucásnyi Gyula dr., az ismert budapesti főorvos, a természetes életmód előharcosa, épp most jelentette meg legújabb könyvét: **Az érelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése** címmel. Az érelmeszesedés, mint tudjuk, egészségünk lassu hanyatlását és forai halált jelent. Oka legelsősorban okatlan, természetellenes életmódunk, melyhez járulnak még a mai nehéz életküzdelemmel járó gondok és nehézségek következményei. Egészségtelen és természetellenes életmódunkkal és táplálkozásunkkal napról-napra újabb és újabb bűnöket követtünk el egészségünk ellen. Bucásnyi főorvos könyvében világos, egyszerű és mindenki számára érthető formában adja meg a helyes életmód és helyes táplálkozásra vonatkozó utasításait, melyeknek követése biztos mód arra, hogy e gyakori és ugyszólván minden negyvenedik életéve felé közeledő embert fenyegető veszélyes betegséget elkerüljük. A mi elterjedését nagyban elősegíti az a körülmény, hogy ára csak 1 pengő és 50 fillér és mindenki számára könnyen hozzá férhető. Kapható a Vasárnap könyvosztályában.

PÁSZTORTÜZ

Abonyi Lajosról, a magyar népelet nagy írójáról.

Az írói nevén „Abonyi Lajos“-nak megörökölt néhai Márton Ferenc nagyabonyi földbirtokos nem a könyvekből és hallomás után ösmerte a mi áldott földünket és a mi magyar népünket. Abonyi ugyanis egész életén át osztozott a mi földművelő magyar népünk sorsában. Nemcsak fehér papíron szántogatta tollával a gyönyörű magyar törtérikkel kalászosodó betűbarázdákat, kint a Piócás-tó szép öreg tanyáján és paládicsi zsiros fekete földjén is folyton, hasznosan szántogatt. Napsugaras volt a lelke. Boldogok voltak az ő fénykörében élő kis-magyarok. Nem ismerték a koldusi szegénységet. Atyjok volt.

A mi nótánk. — A Magduska öröksége. — Az utolsó kuruc világ. — A fonó krónikája. — Itt a szép Alföldön. — Az özvegy tehénkéje. — Betyár kendője. — Panna asszony leánya. — A siroki románok — stb. magyar írója azonban nemcsak kenyeret adott, kincses nagy lelkét áldozta népének. Ezek ugyan nem zsákba dugható földi kincsek, hanem a szülőföld szép emlékeinek, a hamisítatlan magyar népeletnek legdrágább lelki gyöngyei.

Meg kell becsülni az ilyen gyöngyöket; hiszen amikor bánatfelhők szakadnak reánk, a borulaton át izanak, ragyogón melengetnek ezek a történelmi gyöngyszemek... Az Abonyi Lajos drága magyar írásai olyanok, mint az ünnepi kalács! Sőt a kenyérpótló oda kell helyezni az ilyen tápláló, üdítő, erősítő, tiszta magyar írást; mert elpusztulsz, megsemmisülsz, idegenek szolgájává rongyosodol, testvérem, ha a kiválasztott magyar írók írásából a mindennapi kenyérként szüntelenül nem táplálkozol. Abonyi Lajos, a sokfelől gázolt és szemetelt magyar irodalomnak ilyen legtisztább aranybuzája; azért amidőn a ránk következett 1933-ik esztendő január havának 9-ik napján századik születésnapját ünneplik Nagyabonyban, a „Pásztortűz“ szende fényével illik, kedves rávilágítani. Bizonyára voltak, éltek Abonyinál nagyobb lángeszű írók a nagyvilágon, ámde Abonyi testestől-lelkestől a miénk! Szeressük, becsüljük, ünnepeljük, de legfőként olvassuk tehát őt! Vegyünk követendő példát a jó száz néhány esztendő előtt a messze Olaszországban kint táborozó, a világsudájaként híres, hatalmas Milánó-Majlandi dóm (templom) tövében rostokoló réges-régi, öreg,

nótás magyar huszároktól, akik az Abonyi Lajos születésekor, száz év előtt is ezt és így dalolgatták:

Nagyabonyban csak két torony látszik,
Májlandban meg harminkettőt látszik;
Inkább nézném az abonyi kettőt,
Mint Májlandban azt a harminckettőt.

A magyarnak legyen első, mindenben legelső a magyar!

MÓRICZ PÁL.

Mit ér a szerelmünk?

Mit ér a szerelmünk, ha nincs benne hűség,
Ha szerelmünk napja tiszta keszűség?
Mit ér a szerelmünk minden egy órája,
Ha nincs benne öröm, csak a bánat járja?

Mit ér minden esküd Istenre tett kézzel,
Ha szivedben értem szerelmet nem érzel?
Tiporj tehát össze, hisz utadban állok,
Velem ne törődjél: én esendben elvölök.

Ne sajnálját engem, ugy sem kellek néked,
Nem vagyok jelened, csak multadban élek.
Elfeleddtél mindent, feledjél most engem,
De én a te szelva szived soha nem felejtem.
Irtá: DEMETER JÓZSEF (Mezőkövesd.)

A világvárosok réme: az autók! Páris város legutóbbi közgyűlésén — mint olvasuk — jelentést terjesztettek elő a közlekedési balesetekről. Az 1932. esztendő első tíz hónapjában az autók az utcákon 200 esetben ütköztek össze. 644 forgalmi rendőrt ütöttek el a száguldó kocsik és két rendőr behalt sebébe. 119 járókelő halt meg forgalmi baleset következtében, de 99 esetben bebizonyosodott, hogy katasztrófájukat önmaguk okozták, mert olvastak, mikor a kocsiuton átmentek.

Kutyahalál villannyal.

Az angol képviselőház most tárgyal egy törvényjavaslatot, mely az állatok kíméletes leölését rendeli el. Az új törvény szerint a vágóhidakon, henteseknél és a gyepmestereknek villamos készülékekkel kell az állatokat megölni. Képünk egy halálra ítélt kutya kivégzését ábrázolja.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Kertészettől akarok vizsgálni, öt év óta kertészben dolgozom. Lehet-e? 2. Az igali kerület képviselőjének a nevét és lakását tessék velem közölni. (I. S., Felsőmocsolád.) — **Felelet:** 1. A Kertészeti Egyesület időnkint kertészsegédi vizsgát rendez, melyen részt vehet mindenki, aki kertészben, mint inas 3 évig dolgozott és ezt igazolni tudja. Ha Önnek megvan a képesítése, akkor jelentkezék vizsgára az Országos Magyar Kertészeti Egyesületnél levélben, (cim: Budapest, VII., Dohány-u. 20.), mellékelje a munkaadó által kiállított bizonyítványát és majd vizsgára fogják bocsájtani. 2. Az igali kerület országgyűlési képviselőjének neve: Gálffy Dénes, lakik: Budapest, VI., Benczur-u. 47. alatt.

Kérdés: Egy perem volt, amelyben a bíróság 15 pengőt megítélt nekem augusztusban, de még most sem kaptam meg. (P. J., Mezőberény.) — **Felelet:** Forduljon ügyvédjéhez és utasítsa, hogy követelese behajtása iránt a szükséges lépéseket tegye folyamatba.

Kérdés: Karácsonyi számukban olvastam, hogy gyümölcsfajkezelési utmutatót küldöttek valakinek. Kaphatnék-e én is (I. J., Császárd.) — **Felelet:** A gyümölcsfajkezelési utmutatót megküldöttük Önnek is. Jókívánságait hálással köszönjük és mi is igen boldog ujesztendőt kívánunk.

Kérdés: Hogy javíthatnám meg tözezes talajomat? (G. A., Gyenesdiás.) — **Felelet:** Fontos volna a víz szabályozása, hogy a télen és a nyári esőzések után összegyűlt víz a földről levelezhető lenne, de azért a nyári szárazság idejére bizonyos vízmennyiség visszatartható legyen. Egy kat. holdra 20 mm égetett mész, 2-3 mm Thomas-salak, 1 mm 40 százalékos kállisó, remélhetőleg jó eredménnyel fog járn.

Kérdés: A huszvizsgálathoz milyen képesítés szükséges és nem összejárhat-e az iltmérőjssel? (G. A., Gyenesdiás.) — **Felelet:** Huszvizsgálók részére a vidéki nagyobb vágóhidakon rendeznek pár hetes tanfolyamokat. Ott kell jelentkezni. Kereskedők, korszmárosok, mészárosok, hentesek, marhakereskedők huszvizsgálók nem lehetnek.

Kérdés: Az OFB által kaptam egy hold földet és évente 120 kg buzát fizetek érte. Husz évre van adva. Kié lesz a föld 20 év múlva? (2141. sz. előfizető.) — **Felelet:** Az OFB által juttatott földek után egyes községekben vételár-részletet, egyes községekben csak bérösszeget kell fizetni. A község jegyzőjénél megtekinthető az ítélet, melyben pontosan benne van, hogy hasznobért, vagy vételár-részletet fizetnek-e az Ön községében. Ha közli velünk, hogy mikor és kinek a földjéből kapott földet, akkor az OFB-nál utánanéznünk és megadjuk a szükséges felvilágosítást. — Az előfizetésre vonatkozó kérését kiadó-hivatalunk készségesen teljesítette.

Kérdés: Kinek a tulajdona a borsi kastély és miről nevezetes? (H. P., Sárospatak.) — **Felelet:** A borsi kastély Zemplén megyében, Borsi községben fekszik, a Bodrog folyó mellett és a báró Vay-család birtokában van. Arról nevezetes, hogy itt született 1676 március 27-én II. Rákóczi Ferenc.

Kérdés: Mikor volt a komaróvi esete? (S. P., Nyiregyháza.) — **Felelet:** A komaróvi esete a világháborúban zajlott le. Orosz-Lengyelországban, a hasonló nevű község körül, a magyar-osztrák és az orosz csapatok között 1914. évi augusztus hó 22-től 25-ig.

Kérdés: Hol van a Dráva folyó forrása? (P. N., Sümegy.) — **Felelet:** A Dráva a tiroli Pustertalban ered és hazánkban Eszéknel torkollik a Dunába. Évszázadokon át határfolyó Magyarország és Horvátország között.

Kérdés: 1. Mennyibe kerül a „Teréz néni szakácskönyve” című könyv? 2. Kapható-e, mennyiért és hány oldalas a „Szi-béria a nagy temető” című könyv? (A. J., Rezi.) — **Felelet:** 1. „Teréz néni szakácskönyve” 1.50 pengőbe kerül. 2. A kérdőzött könyv kapható 2 pengőért, 228 oldalas. A könyv ára 1 pengő volt a „Vasárnap” előfizetői számára egy esztendővel ezelőtt, mivel azonban már csak néhány példány van belőle, a kiadó felenelte az árát. Tessék 20—20 fillér portóköltéssel együtt az összeget beküldeni és kiadó-hivatalkunk nyomban elküldi Önnek a könyveket.

Kérdés: Hol vásárolhatok pirosszemű korintuszi szőőltványt? (2141. előfizető.)

Felelet: Teleki Zsigmond telepén, Villányban (Baranya vármegye). Tessék lapunkra hivatkozni a rendelésnél.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Mindazoknak, akik újévi jókívánságaikkal felkerestek bennünket, ezúton mondunk hálás köszönetet. — **H. V., Réde.** A rádiós fizeteket elküldöttük címére; azért késtünk, mert lapunk régi kiadójától kellett beszereznünk. Nagyon kérjük, hogy előzékenységünkért és türelmünkért eszerbe: szerezzen új előfizetőket táborunkba. — **I. S., Felsőmocsolád.** Közlünk belőlük. — **K. I., Nagysécshegy.** Fogadja leghálásunk köszönetünket azért, mert táborunkat egy új előfizetővel gyarapította. Ön meghallgatta kéré szavunkat. Jó kívánságait köszönjük és hasonlókkal viszonzzuk. — **Hj. Sz. S., Nagymányok.** A mulasztás nem a mi hibánkból történt; pótlólag megküldöttük. — **Sz. Gy., Pázmándfalu.** Kérését készséggel teljesítettük. — **D. Sz. L., Báránd.** Örömmel üdvözljük Önt előfizetőink táborában. Jókívánságait köszönjük és hasonlókkal viszonzjuk. — **U. K., Óhid.** Önt is legészintebb köszönet illeti azért, mert eleget tesz felhívásunknak és új híveket szerez a Vasárnapnak. A mutatványszámokat a kért címekre megküldöttük. — **Hj. V. M., Somogyvisonta.** Resteljük a dolgot, de a hibát nem mi, hanem a könyvkötő követte el, aki véletlenül kihagyta ebből az egy példányból a naptári részt. Újat küldöttünk. Jókívánságáért viszonzásul sok jókívánság. A tréfás versikét közöljük mai számunkban. De mivel a hivatali esküre való hivatkozás nem áll meg, más formát választottunk. — **D. M., Somogyhárság.** Nem reánk hárul a mulasztás vádjá, mi ugyanis rendes időben elküldöttük. Máris pótoltuk. — **Cs. J., Magyarzombatfa.** Ön ezt írta nekünk: „Baldog újévet sok-sok előfizetővel.” Azért a nagy és nehéz munkáért, melyet végzünk, valóban ez volna a legszebb jutalom. Hisszük, hogy hűséges barátaink hozzásegítenek bennünket ahhoz, hogy ezt el is érhesük. — **Hj. Cs. N. J., Bárdibükk.**

Önt, mint egyik legszorgalmasabb hívünket, különös melegséggel köszöntjük abból az alkalomból, hogy előfizetőgyűjtő munkásságát eredményesen megkezdette. Kérjük, támogasson bennünket továbbra is. — „Sorsüldözött.” Nagyon szépek; rövidesen levelet kap tőlünk. — **T. F., Kiskunfélegyháza.** Mi elküldöttük; ugylátszik, elkallódott. Pótoltuk. — **L. V., Sávoly.** Előző üzenetünk Önnek is szól. Kérdőseire legközelebb válaszolunk. — **F. A., Herend.** Kérését teljesítettük, elismerését hálás szívvel köszönjük. — **K. G. J., Polgárdi.** Nem mi követtük el a hibát, mi rendes időben elküldöttük. Egyébként pótoltuk. — **Ó. S., Tótvázasny.** Örömmel köszöntjük Önt újra előfizetőink táborában.

T R É F Á K

Miért imádkozik a rabi a kommunistákért?

Egy kommunista vezér betér Moszkvában egy zsidó templomba és ott találja a rabit, amint az buzgón imádkozik.

— Miért imádkozol? — kérdi böszén.

— Tiérettetek.

— Ostoba fráter! Most értünk imádkozol, pár évvel ezelőtt biztosan a cárért imádkoztál.

— Ugy van.

— Szóval láthatod, hogy a cárért való imádkozás nem használt semmit.

— Nem használt? Hát nem ölték meg?

Jó üzlet.

Egy autótaxisoffórt megállítja egy ur és megkérdi, mennyiért vinné ki Ujpestre? A soffór végignéz rajta és így szól:

— Nézze, kérem, ha én önt kiviszem Ujpestre, ehhez egy csomó benzin kell, a kocsi is romlik, a gummi is kopik, vissza is kell jönnöm és az egész belejön önnek tizenöt pengőjébe.

— Na és?

— Na és én inkább kiegyezek önnel. Fizessen nekem öt pengőt és menjen villamoson.

Az ordináré ember.

Egy nagykereskedőhöz beállít egy fiatalember és segédnek ajánlkozik.

— Kérem szépen, — mondja a nagykereskedőnek — én tudok jól németül és franciául és finoman fogok bánni a vevőkkel.

— Barátom, maga nekem tul finom. Nekem egy ordináré ember kell.

— De kérem, mit árthat egy finom ember a boltban?

— Mondom, hogy nekem egy ordináré ember kell.

— Nahát, akkor maga egy hülye fráter.

Mire a nagykereskedő mosolyogva így szól:

— Barátom, maga nekem hiába hi-zeleg, még sem fogadom fel.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

lop D ss Ő
(-é)

(Beküldte új. Kántor Albert Dögérl.)

2. Betű- és szórejtvény.

! L M
(-e)

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

3. Talány.

Négyesébe összefognak,
több gazdánál egy dolgoznak,
Ha a nevét megfordítjuk,
egy szép város nevét kapjuk.

(Beküldte új. Balázs Elek Harsányból.)

4. Szórejtvény.

L E T L
(-t)

(Beküldte Marion Károly Csúskostőlőről.)

5. Névrejtvény.

kő festő
p=v

(Beküldte új. K. Balogh József Dögérl.)

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, az 5-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nines módunkban közölni.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Három jómadar. 2. Szórejtvény: Földönfutó. 3. Szórejtvény: Szabadság. 4. Szórejtvény: Sivárság. 5. Betű- és szórejtvény: Kis Ernő nagy lesz.

Megfejtették: Ha Sándor, ifj. Csokonyai Nagy József, Szemenyei János, Albert Kálmán, Kovács Bálint, Szücs László, Csóka György, Kovács Ferenc, Rudas József, Kún Mihály, Szabolcs Endre, Günther Ferenc és Varga Anna.

Jutalomkönyvet nyertek: Ha Sándor (Felsőmocsolád) és ifj. Cs. Nagy József (Kaposzentbenedek).

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Egy új előfizetőt!
Ezt kéri régl híveltől a
VASÁRNAP

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY ★ ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (5)

— Tudod mit? — folytatta kis szünet után Müller — én szabadságot kérek és követem a nyomát.

Perrin kedvetlenül hallgatta. Mégis utóbb ebben állapotok meg, miután mindketten megfogadták, hogy a dolgot addig eltitkolják, amíg csak lehetséges, feljebbvalójuknak nem tesznek jelentést róla és teljes csendben, a maguk szakállára nyomoznak.

Másnap a két rendőrtisztviselő ismét ott ült a bűnügyi rendőrség épületének egyik kis szobájában, ami Perrin hivatalos helyisége volt. Mindkettőjüket nagyon megviselték az utóbbi huszonnégy óra eseményei. Perrin le sem hunyta a szemét egész éjszaka, odahaza dolgozott, áttanulmányozta a korábbi kinyomozatlan bűnügyekről szóló tudósításokat és ama megállapításra jutott, hogy valamennyi büntényt egy kéz és pedig a Hotel Russie-beli idegen követthette el. Bár mindez lehetett rémlátás is, amikor minden bokorban már a rejtélyes idegent, titokzatos és tagadhatatlanul rendkívül ügyes felültetőjüket sejtette.

Müllernek zsebében volt már szabadságlevele, készülődött az utazásra, hogy kövesse az ál-Cardon nyomát. A nyom Bréma felé vezetett. Itt minden biztonnal hajóra szállt az idegen és az utasok névsorában nem lesz nehéz megtalálni személyét, akármilyen ügyes álnevet, vagy álruhát használ.

— Te, — kezdte szaggatottan Perrin — emlékszel Danszky őrnagy esetére?

— Az, akit kémkedés miatt lefokoztak és öt évvel ezelőtt várfogságra ítélték?

— Igen, igen. Mintegy háromnegyed évvel ezelőtt szabadulhattott a fogságból.

— De hogy jut ez eszedbe? Mit akarsz?

— Semmi, semmi... Csak éppen a nyelvemre akadt a neve... Hát mikor indulsz?

— Ma este. Értésíteni foglak pontosan mindenről.

E pillanatban kopogtak az ajtón és belépett egy rendőrtiszt. Katonásan tisztelgett a két rendőr-

tisztviselő előtt és jelentette, hogy a bűnügyi osztály főnöke azonnal hivatja a Perrin osztályvezetőt. Perrin elsápadt.

— Te, — sugta oda Müllernek — azt hiszem, ezek már felfedeztek valamit. Mit gondolsz, mit tegyünk?

Majd meg sem várva a választ, hangosan odaszólt a rendőrtisztnek:

— Nem tudja, Hermann, miért hívat a rendőrfőnök ur?

Az altiszt arcán sokatmondó, jelentőségteljes mosoly suhant át. Kétfelé simította hatalmas bajuszát és csendesen jegyezte meg, mint ahogy a régi, hűséges, mindenbe beavatott hivataloszolgák szoktak bizalmaskodni fiatal és tapasztalatlan feljebbvalóikkal:

— Azt hiszem, valami kényes megbízás!... Zsigmond herceg van a rendőrfőnök urnál... Örülhet az osztályvezető ur!

Perrin fellelegzett, aztán néhány gyors és sietős szóval elbucszott barátjától és követte a rendőrtisztet. Hatalmas horderejű nyomozásra kapott megbízást. Müller pedig csomagolt és indult Bréma felé. Egyikük sem sejtette, milyen hosszú időre szól ez az elválásuk...

A munka megindul.

IV.

Néhány hónappal később Bulubisra, a császárság fővárosára szállt a sötét téli este. A feketeség elömlött a csillogó fénypontokkal ékszerezett háztenger felett, de az utcák mélyére, ahol vakító fényárban uszott minden, nem tudott beférkőzni.

Hat óra volt és a tömeg lázas sietsége egyre lassubbodott. A milliós város készült a munka beosztására és éppen az a pillanat állott be, amikor a szórakozás és élvezetek birodalma feltárja kapuit. Mint a ragadozók, villogó szemmel suhantak át puha talpalkon az utcák dzsungeljén az elegáns tükrös-lakkos gépkocsik. Megkezdődött a nagyváros éjszakai élete.

A külügyminiszter, Koyama gróf magánautója sercegve sik-

lott tova az első sugáruton. Egyszerű kicsiny, szürke autó, minden címer nélkül, a vezetőn sincs egyenruha. Az a néhány ember, aki ismeri a külügyminiszter magánautóját, úgy sejtette, hogy valami kései magánkihallgatásról jön a császári palotából és holmi férfiestélyre megy a Milliomosok Clubjába.

A gépkocsi csakugyan a várpalotából jött, de nem a klubba igyekezett. Még sok fontos elintéznivalója volt a külügyminiszternek, mielőtt vacsorájához ülhetett volna.

Az autó letért a főútról és egy hatalmas fekete palota előtt hirtelen megtorpant. Ez volt a rendőrfőnökség épülete. A gépkocsi azonban nem a főbejárat előtt állott meg, mely fényesen ki volt világítva, hanem az egyik hátsó bejárat előtt, mintha a miniszter titokban akarta volna tartani látogatását, kerülni akart volna minden feltűnést. Ez a hátsó bejárat a rendőrfőnök magánlakásához szolgált és a gróf úgy remélte, hogyha itt kopogtat, ez semmiféle mendemondára nem fog alkalmat adni a városban.

Valószínű, hogy már várták a minisztert, mert alighogy kiszállt az autóból, megnyílt a palota kapuja és a gróf belépett, anélkül, hogy az előtte mélyen meghajló rendőrré egyetlen pillantást is vetett volna.

Egy perccel később már a rendőrfőnök szobájában huzta le kezéről a keztyűt, mialatt a rendőrfőnök a felöltőjét akasztotta fel.

— Ugy-e, mi most teljesen egyedül vagyunk? — kérdi a miniszter.

A rendőrfőnök elmosolyodott.

— Ami ebben a szobában történik, — mondotta — még a bíró előtt sem bizonyítható, mert itt rendesen minden tanuk nélkül történik.

— Jól van — válaszolta a miniszter.

Megkínálta a rendőrfőnököt egy cigarettával, amit az néma meghajlással köszönt meg.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 3-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 12.35—12.70, 77-es 12.55—13.00, 78-as 12.70—13.10, 79-es 12.85—13.30, 80-as 13.00—13.50; felsőtiszai 76 kg-os 11.85—12.00, 77-es 12.00—12.15, 78-as 12.15—12.25, 79-es 12.35—12.50, 80-as 12.50—12.60; jászszázi 76 kg-os 12.10—12.25, 77-es 12.25—12.35, 78-as 12.40—12.50, 79-es 12.55—12.70, 80-as 12.70—12.85; fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 11.85—12.00, 77-es 12.00—12.15, 78-as 12.15—12.25, 79-es 12.35—12.50, 80-as 12.50—12.60. *Pestvidéki rozs* 5.80—5.90, egyéb 5.80—5.90, *takarmány-árpa* elsőrendű 8.90—9.00, másodikrendű 8.80—8.90; felvidéki sörárpa 10.25—12.50, egyéb 9.50—11.00; *zab* elsőrendű 8.80—9.15, másodikrendű 8.70—8.80; tiszántúli tengeri 6.25—6.35, egyéb 6.20—6.30; *korpa* 5.80—5.90; *8-as liszt* 8.80—9.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 12.00—13.01, májusra 13.31—13.32. *Ros* márciusra 6.95—6.98, *Tengeri* májusra 8.01—8.05 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön* magtermelő és magkereskedelmi r. t. jelentése.) *Lóheremag* iránt valamivel jobb kereslet mutatkozik és néhány pengővel magasabb ár volt elérhető. *Lucerna* iránzata is valamivel barátságosabb, de e cikkekben sem volt nagyobb forgalom. *Tavaszi búkköny* ára változatlan, érdekfűdés nem mutatkozik. *Fehér köles:* Közepes és gyenge minőségekből bő kínálat van, míg elsőrendű tiszta fehér, színes kölestől mentes minőségekből hiány mutatkozik. *Szudánfűből* állandóan tekintélyes mennyiségek kerülnek piacra, e héten csak néhány tétel talált, alacsony árak mellett, elhelyezést. *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, budapesti piarításban:* Repece 25.50—26.50; köles 77-es 7—7.25; lucerna 100—110; lóhere 77—84; tavaszi búkköny 14—15; muharmag 11—12; lenmag, elsőrendű 27.5—26, másodikrendű 25.75—26; tókmag, elsőrendű 16—16.5, másodikrendű 15—15.5; napraforgó, fehér 15.5—16, vegyes 12.5—12.8; kék mák 108—110; borsó: Viktória 13.5—15, express 18—21; száritott répaszelet 9—9.5; lenese kisszemű 24—28, nagy 30—36; bab: vál. gyöngy 11—12, szokvány 9.5—9.75, tarka 10.5—11, barna 11—12, gömbölyű fűrj 18—19, hosszú 16—17 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7.40, borsóhéj 7, borsókorpa 7, buzakonkoly 7.50, konkolydara 8.50, lenmagpogácsa 15.50, napraforgópogácsa 13, repacepogácsa 10, rozskonkoly 7.50, rozskorpa 6.50, rozso 6.50, rozstakarmányliszt 8.90, szójababpogácsalízst nagyban 23, szójababpogácsalízst kicsinyben 25, tókmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodikrendű 4.60—5.70, harmadrendű csomagolásra 3—4.50, sarjuszéna 3.80—4, muharszéna 4.20—5, lucernaszéna 5—7.30, alomszalma, elsőrendű 3.50—3.90, alomszalma, másodikrendű 2.50—3.20 pengő métermázsánként, zsupszalma (1 kéve) 30—35 fillér.

Cirowszakál takarószalma átlagárban 8—10 pengő, bélés szalma 5—6 pengő métermázsánként. *Cirok* 2.50—3 pengő métermázsánként.

Vágómarhavásár. Bika tarka, másodikrendű 30—34, harmadrendű 25—26, ökör magyar másodikrendű 30—43, tarka elsőrendű 60—64, másodikrendű 37—48, tehén tarka másodikrendű 30—40, harmadrendű 26 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi nehézsértés páronként 300 kg-on felül 84—86, kivételesen 90, közép páronként 250—280 kg-ig 82—84, szedett közép páronként 220—260 kg-ig 82—84, kivételesen 87, könnyű páronként 180—210 kg-ig 78—82, silány páronként 100—160 kg-ig 74—78, elsőrendű öreg nehéz páronként 300 kg-on felül 80—82, szedett öreg másodikrendű 76—80, angol sonkasüldő páronként 120—150 kg-ig elsőrendű 90—97, másodikrendű 82—86, könnyű páronként 80—100 kg-ig 76—80 fillér kilogrammonként élőszuliban; zsir nagyban 128—135, 3 darabos táblás sózott szalonna 110—126, lehuzott félhus nagyban 108—124, vágotsértés 110—120, szalámihus 100 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—42, másfél éves üszök 38—40, másfél éves tinók 35—40 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjувásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 65—74, kivételesen 80, másodikrendű 58—64, harmadrendű 44—56 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 210—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 160—200, alárendelt minőségű lovak 25—130, vágólovak 12—125 pengő darabonként.

Juhárk. Külföldnek megfelelő prima fiatal, kistfogas ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 40—42, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—42 fillér kilogrammonként, valamint gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. A hazai piacon a forgalom jelentéktelen volt. Középmínőségű fésűs- és szövetyapju 1.20—1.25 pengő, kiviteli kedvezmény alá eső merínogyapju 2 pengő ab Budapest. Középmínőségű, felerészben hibás fésűsgyapju 1—1.25 pengő kilogrammonként, helyt vidéki állomás.

Nyersbőr. Marhabőr, súly és minőség szerint, magyar 0.47—0.52, tarka 0.57—0.62, borjubőr rövid lábbal 0.95—1 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0.32, lefölözött tej 0.10—0.12, tejszín 1.60—2.40, tejfel 1—1.60, centrifugált vaj kicsinyben 2.80—3.20, szedett vajt 2.40—2.80, tehénturó 0.70—1, juhturó 2—2.40, juhsajt 1.80—2.20, trappista sajt 1.80—2.60, emmentáli sajt 2.80—4 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke, darabja 0.80—2.20, tyúk 1.60—3 pengő. *Leölt baromfi:* hizott lud és ruca 1.10—1.50, csirke 1.30—2.20, tyúk 1.30—1.80, hizott pulyka 1.30—2, libamáj 3—7 pengő kilogrammonként. *Tojás* 9—11 fillér darabonként.

Méz pergetett kilogrammonként 1.20—1.40 pengő.

Zöldsg és gyümölcs. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 14—22, zeller 14—30, kala-

rábé 10—20, karfiol 46—80, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 10—20, fejeskáposzta 4—10, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 10—20, fejjessaláta, darabja 8—35, torma 50—160, burgonya, őszi rózsa 10—14, Ella, 8—10, kifli 15—24, champignon gomba 200—300, fekete retek 10—20, tök (főző) 16—30, sóska 100—200, paraj 80—120 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.40—2.40, birsalma 0.40—0.80, körte 0.70—2, naspolya 0.40—0.90, dió 1—1.50, gesztenye 0.48—0.70, mandula 0.60—0.80 pengő kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben e héten a forgalom csendes volt és az árak a múlt heti jegyzés szerint zárultak. *Gyümölcspálinka:* A gyümölcspálinkaüzletben törköly 2.70—2.80, szilvórium, nyári új 3.70—3.80, 6-nyári áru 4.30, 6-kék áru 5, kék seprőpálinka 2.90—3 pengő, 10.000 literfokonként + 3 százalék forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 3-án: Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* angol font 18.95—19.35, dollár 570.50—573.50, kanadai dollár 497—503, hollandi forint 229.25—230.65, német márka 135.70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* csehkorona 16.91—17.01, szerb dinár 7.30—7.80, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 63.95—64.45, olasz líra 29.90—30.20, román leu 3.40—3.44 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Szombat, január hó 7-én: Nincsen vásár. **Vasárnap, január hó 8-án:** Állat- és kirakodóvásár: Jászdózsza, Kistelek, Török-szentmiklós.

Hétfő, január hó 9-én: Állat- és kirakodóvásár: Ape, Csorna, Dombrád, Eger, Jászsalszentgyörgy, Lajosmizse. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kerta, Szob. — *Marha- és kirakodóvásár:* Nagykapornak. — *Kirakodóvásár:* Tiszadob.

Kedd, január hó 10-én: Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Mihályi. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Rum, Zalalövő.

Szerda, január hó 11-én: Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Polgár. — *Állatvásár:* Csorna. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Ivánegerszeg.

Csütörtök, január hó 12-én: Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Nagyléta. — *Állatvásár:* Devecser, Mezőkövesd. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Keszthely.

Péntek, január hó 13-án: Állat- és kirakodóvásár: Derecske, Mezőberény, Nagykálász. — *Állatvásár:* Gyöngyös. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Buaj.

Szombat, január hó 14-én: Állat- és kirakodóvásár: Mezőberény, Hódmezővásárhely, Debrecen.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MÚSORA: 1933 JANUÁR 8—14.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 8

9: Hírek, kozmetika. 10: Református ismételt szentmise, prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari templomból. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Komoly zene. A hangverseny szünetében: „Rádiókrónika.” 2: Gramofonhangverseny, opera- és operett-részletek, dalok, keringők. 3: Winkler János előadása: „Libák és kacsák hízlalása.” 3.45: 1. Szombatfalvy György előadása: „Mennyit változott hazánk népe 10 év alatt?” 2. Szepessy Mihály előadása: „Adóügyi tájékoztató.” 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Az 1. honvédegyalozeszed zenekarának hangversenye: „Katonai indulók.” 5.35: „A Szép Juhász né korcsmárosa.” Felolvassa Lyka Károly. 6: A Magyar Zenebarátok Egyesületének hangversenye. Énekkar, tülkö, zongora, cigányzene. Közreműködik: Nagy Izabella és Farkas Sándor. 7.10: Vigjáték-előadás: „A makrancos hölgy” Irtá Shakespeare. Rendező Kiss Ferenc. **Utána:** Magvari Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Közben:** Időjelzés, sport- és ügétverseny-eredmények. 10.30: Mándits jazz-zenekari hangversenye. Könnyű zene.

Hétfő 9

9.15: Hangverseny, ének, tárogató, zongora. Magyar dalok. **Közben:** Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A rendőrzeneke hangversenye. Keringő, operett- és operarészlet. **Közben:** Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfélőrája. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Bodriés Béla cigányzenekari hangversenye. 6: Német nyelvoktatás. 6.30: Gramofonhangverseny. Hangosfilm

és magyar dalok; ének zenekísérettel. 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenye. Komoly zene. **Szüneiben:** Időjelzés, hírek. **Utána:** Időjárásjelentés. **Majd:** Guttenberg György szalon- és jazz-zenekarának és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból Kalmár Pál ének-számaival. Tánc és magyar dalok.

Kedd 10

9.15: Szalonzenekari hangverseny. Könnyű zene. **Közben:** Hírek. 11.10: Vízállás. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.05: Öttagu zenekar (kvintett) hangversenye. Orosz szerzők művei. **Közben:** Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: Baloghné Hajós Terézia mesél. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 5.30: Ifj. Lovász Márton előadása: „A szerkesztő a nyomdában.” 6: Az 1. honvédegyalozeszed zenekarának hangversenye. Operarészletek. 7.15: Francia nyelvoktatás. 7.45: Az Országos Liszt Ferenc Társaság hangversenye. Komoly zene. **Utána:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Erdélyi Patat Leó jazz-zenekarának hangversenye a Gellért-szállóból, Vig Miklós énekszámával. Táncdalok. 11: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Szerda 11

9.15: Hangverseny. Opera- és operett-részletek. **Közben:** Hírek. 11.10: Vízállás. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Rácz Jancsi cigányzenekari hangversenye. **Közben:** Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfélőrája. 4: Gramofonhangverseny. Opera- és operett-részletek, táncdalok; ének, zene. **Közben:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.30: Forró Pál elbeszélése: „Felelőség.” 6: Szórakoztató zene. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.30: B. Zsembery Elvira zongorahang-

versenye. Komoly zene. **8:** A Fővárosi Operettszínház előadása: „Kadettszerelem.” Szövegét és verseit írta Békeffi István és Szilágyi László. Zenéjét szerezte Gyöngy Pál. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **A II. felvonás után:** Időjárásjelentés. **Az előadás után:** Rigó Jancsi cigányzenekari hangversenye Vargha Imre énekszámával.

C s ü t ö r t ö k 12

9.15: Az 1. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. Operettrészletek. **Közben:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hangverseny. Közreműködik Beczássy Kató (ének) és Peihes Alfrédné (zongora). Zongorán kíséri Polgár Tibor. **Közben:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4.10:** „Londoni képek.” Ifj. Hegedűs Ádám előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Horn János kertészeti felügyelő előadása: „A gyümölcsfák ültetése.” **5.30:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekari hangversenye. **6.30:** Angol nyelvtanítás. **7:** Bodor Aladár felolvasása: „A század legnagyobb gazembere.” **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Paraszti becsület. Melodráma 1. felvonásban. Zenéjét szerezte Mascagni. 2. Coppélia. Ballet 2. felvonásban. Zenéjét szerezte Delibes. **Szünetben:** Időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Jávor Sándor jazz-zenekarának hangversenye Varsányi Rudolf énekszámával. Tánccalok.

P é n t e k 13

9.15: Gramofonhangverseny. Operarészletek és tánccalok. **Közben:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepat orosz balalajka - zenekarának hangversenye. **Közben:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diák-felőrája. **4:** Raggamby András felolvasása: „Igaz-

ságtétel.” **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Maderspach Viktor felolvasása: „Nagyvad-vadászat.” **5.30:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Balettrészletek. **6.45:** Gyorsirótanfolyam. **7.15:** Békeffi László vidám estje. **8.45:** A rádió külügyi negyedórája. **9:** A torinói rádióállomás műsorának közvetítése. Európai hangverseny; komoly zene; zenekar, fuvola, ének. **Utána:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye.

S z o m b a t 14

9.15: Zenekari hangverseny. Komoly és könnyebb zene. **Közben:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Öttagu zenekar hangversenye; német szerzők, komoly zene. **Közben:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Gyermeklátszóóra. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Másfélóra szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. Magyar szerzők művei. **6.30:** Mit üzen a rádió. Művészek és előadók rádiógrammjai hallgatóságukhoz. **7.15:** Gramofonhangverseny. Tánccalok, előadják a közönség kedvencei. **7.45:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Komoly zene. **Utána:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Vörös Misi cigányzenekari hangversenye. **11:** Hoffmann jazz-zenekar hangversenye. Táncczene.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, január hó 8-án: 3 órától—3.45-ig: Gramofonhangverseny. Táncczene és dalok.

CSÜTÖRTÖK, január hó 12-én: 5 órától—5.30-ig: Gramofonhangverseny. Könyvű zene.

SZOMBAT, január hó 12-én: 6.30: Gramofonhangverseny. Magyar és idegen dalok, táncczene. **Utána 7.15-ig:** Hírek.

Hallgassuk a magyar rádió kifünő műsorát!